

GYŐR-MOSON-SOPRON MEGYE ELŐZETES INTEGRÁLT TERÜLETI PROGRAMJA 2021-2027

2021. szeptember 24.

**Győr-Moson-Sopron Megye Integrált Területi Programja
2021-2027**

Cím	Győr-Moson-Sopron Megye Előzetes Integrált Területi Programja
Verzió	1.0
Megyei közgyűlési határozat száma és dátuma	50/2021 (IX.24.) KH 2021. szeptember 24.
Kormánydöntés határozatszáma / IH jóváhagyó levél iktatószáma és dátuma:	[határozat száma és megnevezése / IH jóváhagyó levél iktatószáma] [határozat megjelenésének / kiértékelés dátuma]
Finanszírozó operatív program:	Terület- és Településfejlesztési Operatív Program Plusz (TOP_Plusz)
Érintett földrajzi terület:	Győr-Moson-Sopron megye

ITP felelős szervezet:	Győr-Moson-Sopron Megyei Önkormányzat
ITP felelős szervezet kapcsolattartó:	Németh Zoltán, a közgyűlés elnöke elnoki.titkarsag@gymsmo.hu
ITP felelős szervezet címe:	9021 Győr, Városház tér 3.

Győr, 2021. szeptember 24.

Győr-Moson-Sopron Megye Előzetes Integrált Területi Programja MEGBÍZÓ

Győr-Moson-Sopron Megyei Önkormányzat 9021 Győr, Városház tér 3.
Képviselője: Németh Zoltán, a közgyűlés elnöke

GENERÁLTERVEZŐ

Universitas-Győr Nonprofit Kft 9026 Győr Egyetem tér 1.
Képviselője: Tóth Eszter ügyvezető

TERVEZŐK

Vezető tervező:

Mayer Gábor, kancellári megbízott
Dr. Torma András, tanszékvezető, egyetemi docens

Közreműködők

a Széchenyi István Egyetem részéről:

Dr. Berkes Judit, egyetemi adjunktus
Dr. habil Borsos Attila, tudományos dékánhelyettes, egyetemi docens
Chappon Máté, tanszéki mérnök
Dr. habil Csizmadia Zoltán, tudományos dékánhelyettes, tanszékvezető, egyetemi docens
Gaál Bertalan, egyetemi tanársegéd
Dr. Gombkötő Nóra, egyetemi docens
Gyulai Tamás, PhD. hallgató
Hegyiné Bolla Katalin, PhD. hallgató
Prof. Dr. Koren Csaba, professzor emeritus
Dr. Kozma Katalin, egyetemi docens
Macher Gergely MsC.
Dr. Makó Emese, tanszékvezető, egyetemi docens
Dr. Mezei Katalin, egyetemi docens
Dr. Nagy Éva, területfejlesztési szakértő
Dr. Páthy Ádám, egyetemi adjunktus
Dr. Pécsinger Judit, egyetemi adjunktus
Puskás Anita, igazgatási ügyintéző
Dr. Szakonyi Petra, egyetemi adjunktus
Dr. Tóth Péter, egyetemi docens

a Győr-Moson-Sopron Megyei Önkormányzati Hivatal részéről:

Encsyné dr. Nánási Ágnes, területfejlesztési szakértő
Végh Csaba, megyei főépítész
Funtek Milán, irodavezető

0.	VERZIÓKÖVETÉS	5
1.	CÉLOK, CÉLRENDSZER BEMUTATÁSA	6
2.	A MEGYE KÜLSŐ TERÜLETI KAPCSOLATRENDSZERÉNEK VIZSGÁLATA	11
3.	A MEGYE BELSŐ TERÜLETI KAPCSOLATRENDSZERÉNEK VIZSGÁLATA	22
3.1.	TELEPÜLÉSHÁLÓZAT	22
3.2.	TÉRSZERKEZETI TENGELYEK	23
3.3.	VÁROS-VIDÉK KAPCSOLATRENDSZER	23
3.4.	AGGLOMERÁCIÓK, VÁROSI TELEPÜLÉSEGYÜTTESEK	24
3.5.	VIDÉKI TÉRSÉGEK	25
3.6.	KEDVEZMÉNYEZETT JÁRÁSOK	25
3.7.	KIEMELT VÁROSOK	26
4.	A MEGYE FORRÁSFELHASZNÁLÁSI STRATÉGIÁJA	27
4.1.	FEJLESZTÉSI TÉRSÉGEK	27
4.2.	FENNTARTHATÓ VÁROSFEJLESZTÉS	30
4.3.	FORRÁSALLOKÁCIÓ A FEJLESZTÉSI TÉRSÉGEKRE VONATKOZÓAN	31
4.4.	FORRÁSFELHASZNÁLÁSI MÓDOK TOP INTÉZKEDÉSENKÉNT ÉS CÉLTERÜLETENKÉNT, ERFA11 TELEPÜLÉSEK ÉS KIEMELT KEDVEZMÉNYEZETEK ÁLTAL KEZET KERET ALAPJÁN (MFT)	34
4.5.	TERVEZETT KIEMELT KEDVEZMÉNYEZETT ÁLTAL KOORDINÁLT FEJLESZTÉSEK KERETE	35
5.	TELEPÜLÉSDIFFERENCIÁLÁS, ÉS PROJEKTKIVÁLASZTÁS	42
5.1.	A CÉLTERÜLETEK BEMUTATÁSA ÉS DIFFERENCIÁLÁSUK	HIBA! A KÖNYVJELZŐ NEM LÉTEZIK.
5.2.	A CÉLTERÜLETEKBE TARTOZÓ TELEPÜLÉSEK	HIBA! A KÖNYVJELZŐ NEM LÉTEZIK.
6.	A TERÜLETI KIVÁLASZTÁSI KRITÉRIUM RENDSZER	48
6.1.	A MEGYEI DÖNTÉSHOZATAL RENDSZERE, FOLYAMATA	48
6.2.	A DÖNTÉSELŐKÉSZÍTÉS	49
6.3.	A DÖNTÉSHOZATAL FOLYAMATA	HIBA! A KÖNYVJELZŐ NEM LÉTEZIK.
6.4.	AZ IRÁNYÍTÓ HATÓSÁG ÁLTAL MEGHATÁROZOTT TERÜLETI KIVÁLASZTÁSI RENDSZER KRITÉRIUMAI	50
6.5.	GYŐR-MOSON-SOPRON MEGYE ÁLTAL ALKALMAZOTT TERÜLETI KIVÁLASZTÁSI KRITÉRIUMOK	52
6.6.	A TOP PLUSZ INTÉZKEDÉSEINEK ÉS A TERÜLETI KIVÁLASZTÁSI KRITÉRIUMAINK ÖSSZEFÜGGÉSE	35
7.	AZ ITP 2021-27 MONITORINGJA ÉS INDIKÁTORVÁLLALÁSAI	53
8.	AZ ITP 2021-27 ÜTEMEZÉSE	54

Csatolt mellékletek:

1. sz. melléklet: A célterületekbe tartozó települések listája (pdf)
2. sz. melléklet: Az indikátorok listája (pdf)
3. sz. melléklet: A TOP PLUSZ intézkedések és a TKKR kapcsolata (pdf)
4. sz. melléklet: Forrásallokáció, forrásfelhasználás keretösszegek bontása (excel)
5. sz. melléklet: Indikátorvállalások

0. Verziókövetés

A fejezet javasolt tartalma:

A fejezetben az ITP 2021-27 első, kormány általi elfogadást követő változásokat szükséges időről-időre ismertetni, milyen okból és milyen jellegű változások történtek az előző elfogadott verzióhoz képest, ezek a módosítások milyen okokra vezethetők vissza.

A módosítások elfogadását követően az ITP 2021-27 dokumentumot új verziószámmal szükséges ellátni. A kormány által első alkalommal elfogadott ITP 2021-27 dokumentum viseli az 1.0 verziószámot. Amennyiben ezt követően olyan módosítást kíván a területi szereplő a dokumentumban kezdeményezni, amely nem igényel kormánydöntést, csak az Irányító Hatóság jóváhagyását, abban az esetben a verziószám második számjegyét szükséges csak folytatólagos számozás mentén eggyel növelni. A verziószám első számjegye akkor emelkedik egyet, amikor új kormánydöntés születik a módosított ITP 2021-27 dokumentumról, ez lesz a 2.0 verzió egészen addig, ameddig újabb kormánydöntést igénylő módosítás nem kerül kezdeményezésre. Két kormánydöntés között csak a verziószám második számjegye változtatható.

Az ITP 2021-27 dokumentum tervezése során az ITP Tervezet verziószáma a megye által tetszőlegesen választható meg.

1. Célok, célrendszer bemutatása

Az ITP 2021-27 viszonya a területfejlesztési program céljaihoz

Győr-Moson-Sopron megye Integrált Területi Programja illeszkedik egyrészt a megye területfejlesztési programjához másrészt a finanszírozást biztosító operatív program és annak vonatkozó prioritásainak céljaihoz. Ezzel a kétirányú illeszkedéssel az ITP 2021-27 jelenti célok szintjén a kapcsolatot a terület specifikus fejlesztési dokumentum és a finanszírozást részben biztosító operatív program között (

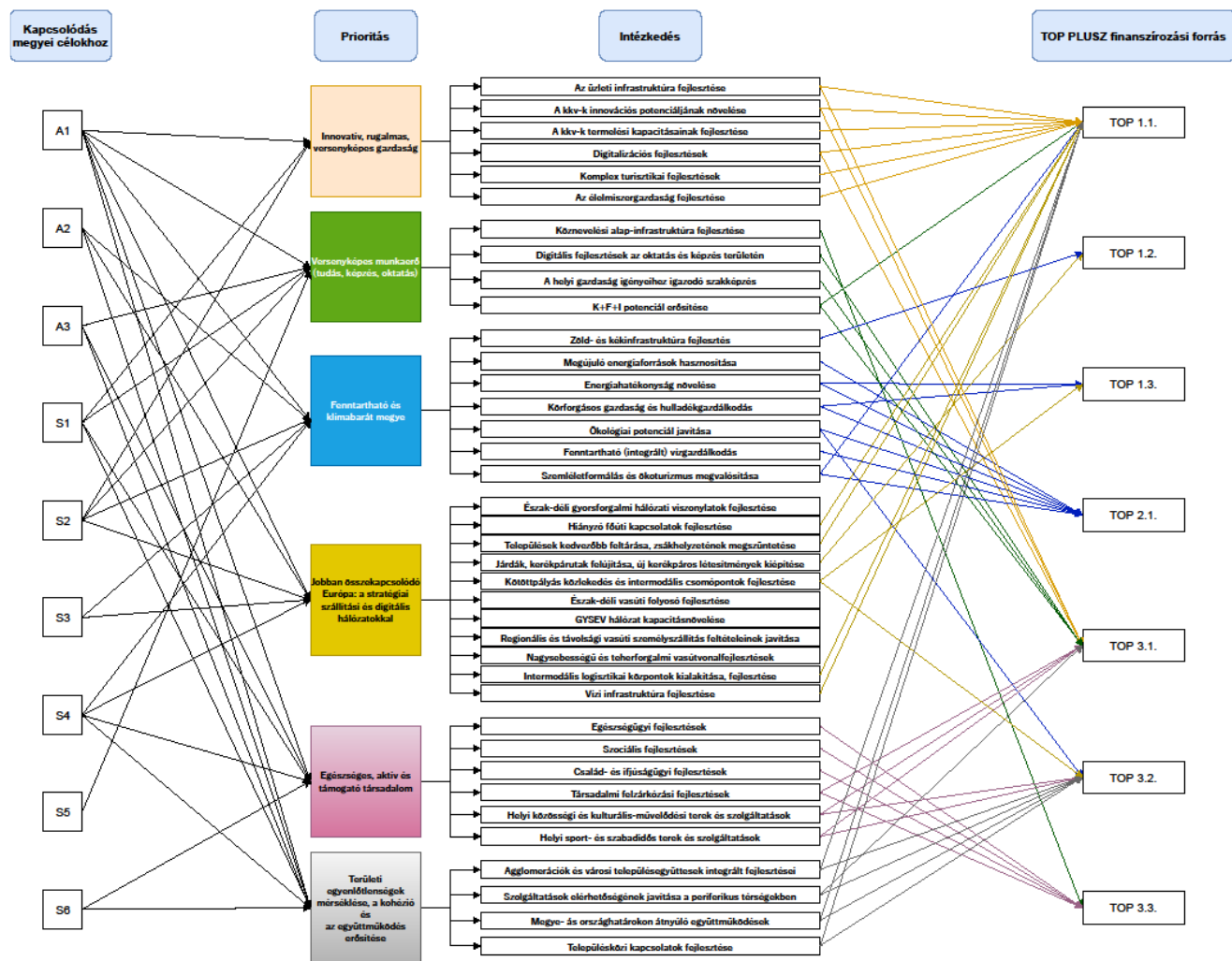
1. ábra).

Az **1. táblázatban** bemutatásra és az

1. ábra segítségével szemléltetésre került, hogy a TOP-PLUSZ egyes intézkedései a megyei területfejlesztési koncepció és területfejlesztési program mely céljainak elérését segíthetik elő.

Győr-Moson-Sopron megye megfogalmazta a prioritásokat és azok intézkedéseit a 2021-2027 közötti időszakra. A program elemei az alábbi táblázat és ábra szerint kapcsolódnak a megyei célokhoz és a TOP PLUSZ finanszírozási forrásokhoz.

1. ábra: Az ITP 2021-27 viszonya a megyei területfejlesztési programhoz és a TOP PLUSZ-hoz

1. táblázat: A Megyei Programban meghatározott prioritások, és kapcsolódásuk a TOP PLUSZ intézkedésekhez

Kapcsolódásuk a megye céljaival	Prioritás	Megyei intézkedés	TOP PLUSZ intézkedés
A1**, S1**, S2**, T1.1**, T1.2**, T1.3**, T1.4**, H1**, H2*, H5*	1. Innovatív, rugalmas, versenyképesség és gazdaság	(1) Az üzleti infrastruktúra fejlesztése	TOP PLUSZ 1.1.
		(2) A kkv-k innovációs potenciáljának növelése	TOP PLUSZ 1.1. TOP PLUSZ 3.1.
		(3) A kkv-k termelési kapacitásainak fejlesztése	-
		(4) Digitalizációs fejlesztések	TOP PLUSZ 1.1. TOP PLUSZ 3.1.
		(5) Komplex turisztikai fejlesztések	TOP PLUSZ 1.1.
		(6) Az élelmiszergazdaság fejlesztése	TOP PLUSZ 1.1.
A1**, A3**, S1*, S2**, S5**, T1.5**, T4.2**, T4.4*, H1**, H2**, H4*, H5*, H7*	2. Versenyképesség munkaerő (tudás, képzés, oktatás)	(1) Köznevelési alap-infrastruktúra fejlesztése	TOP PLUSZ 3.3. TOP PLUSZ 3.2.
		(2) Digitális fejlesztések az oktatás és képzés területén	TOP PLUSZ 3.3. TOP PLUSZ 3.2.
		(3) A helyi gazdaság igényeihez igazodó szakképzés	TOP PLUSZ 3.1.
		(4) K+F+I potenciál erősítése	TOP PLUSZ 1.1.
A1*, A2** S2*, S3**, S4*, T1*, T2**, T3**, T4*, H1*, H2**, H4**, H5	3. Fenntartható és klímabarát megye	(1) Zöld- és kékinfrastruktúra fejlesztés	TOP PLUSZ 1.2. TOP PLUSZ 1.3.
		(2) Megújuló energiaforrások hasznosítása	TOP PLUSZ 1.2. TOP PLUSZ 1.3. TOP PLUSZ 2.1.
		(3) Energiahatékonyság növelése	TOP PLUSZ 1.2. TOP PLUSZ 1.3. TOP PLUSZ 2.1.
		(4) Körforgásos gazdaságra való áttérés és hulladékgazdálkodása	TOP PLUSZ 1.2. TOP PLUSZ 1.3.
		(5) Ökológiai potenciál javítása	TOP PLUSZ 1.2. TOP PLUSZ 1.3.

		(6) Fenntartható (integrált) vízgazdálkodás	TOP PLUSZ 1.2. TOP PLUSZ 1.3. TOP PLUSZ 2.1.
		(7) Szemléletformálás és ökoturizmus megvalósítása	TOP PLUSZ 1.1. TOP PLUSZ 1.2. TOP PLUSZ 1.3. TOP PLUSZ 3.1. TOP PLUSZ 3.2.
A1*, A2**, S2**, S3**, S4*, T3**, H2*, H3**, H7*, H8*	4. Jobban összekapcsoltó Európa: a stratégiai szállítási és digitális hálózatokkal	(1) Észak-déli gyorsforgalmi hálózati viszonylatok fejlesztése	TOP PLUSZ 1.2.
		(2) Hiányzó főúti kapcsolatok fejlesztése	TOP PLUSZ 1.1. TOP PLUSZ 1.2.
		(3) Települések kedvezőbb feltárása, zsákhelyzetének megszüntetése	TOP PLUSZ 1.1. TOP PLUSZ 1.2.
		(4) Belterületi járdák, kerékpárutak felújítása, új helyi és térségi kerékpáros létesítmények kiépítése	TOP PLUSZ 1.2.
		(5) Kötőtpályás közlekedés és intermodális csomópontok fejlesztése	-
		(6) Észak-déli vasúti folyosó fejlesztése	-
		(7) GYSEV hálózat kapacitásnövelése	-
		(8) Regionális és távolsági vasúti személyszállítás feltételeinek javítása	-
		(9) Nagysebességű és teherforgalmi vasútvonalfejlesztések	-
		(10) Intermodális logisztikai központok kialakítása, fejlesztése	-
		(11) Vízi infrastruktúra fejlesztése	-
A1*, A3**, S1*, S4*, S6**, T3.6*, T4.1**, T4.2*, T4.3**, T4.4**, T4.5**, H2**, H4**, H6**, H7**	5. Egészséges, aktív és támogató társadalom	(1) Egészségügyi fejlesztések - egészségügyi ellátás, szolgáltatások, az egészségfejlesztési infrastruktúra és humán állomány fejlesztése, a digitalizáció, a hozzáférés, a prevenció és egészségtudatosság erősítése.	TOP PLUSZ 3.3.
		(2) Szociális fejlesztések – szociális szolgáltatások és intézmények	TOP PLUSZ 3.1. TOP PLUSZ 3.2.

		fejlesztése, a szociális védelem és társadalmi integráció növelése, a hozzáférés, a prevenció és szociális tudatosság, önkéntesség kultúrájának erősítése.	
		(3) Család- és ifjúságügyi fejlesztések, inter-generációs kapcsolatok, gyermeknevelést támogató rendszerek fejlesztése, ifjúságsegítés.	TOP PLUSZ 3.1. TOP PLUSZ 3.2.
		(4) Társadalmi felzárkózási fejlesztések, társadalmi különbségek és egyenlőtlenségek csökkentése, a társadalmi kohézió erősítése, a rászoruló személyek támogatása.	TOP PLUSZ 3.1. TOP PLUSZ 3.2.
		(5) Helyi közösségi és kulturális-művelődési terek és szolgáltatások kialakítása, bővítése és fejlesztése.	TOP PLUSZ 3.1. TOP PLUSZ 3.2. TOP PLUSZ 3.3.
		(6) Helyi sport- és szabadidős terek és szolgáltatások, sport-és szabadidő infrastruktúra kialakítása, bővítése és fejlesztése.	TOP PLUSZ 3.3.
A1*, A2*, A3**, S1*, S4**, S6*, FV1, FV2, FV3, FT1, FT2, FT3, FT4, T1.3, T3.3, T3.6, T4.4, H5**, H6*, H7*, H8**	6. Területi egyenlőtlenségek mérséklése, a kohézió és az együttműködés erősítése	(1) Agglomerációk és városi településegységek integrált fejlesztései	TOP PLUSZ 1.2.
		(2) Szolgáltatások elérhetőségének javítása a periferikus térségekben, járási és mikrotérségi központok funkcióinak erősítése	TOP PLUSZ 3.1. TOP PLUSZ 3.2.
		(3) Megye- és országhatárokon átnyúló együttműködések, térkapcsolatok előmozdítása, fejlesztése	TOP PLUSZ 1.1. TOP PLUSZ 1.2.
		(4) Településközi kapcsolatok fejlesztése, összehangolt térségi fejlesztések támogatási rendszerei	TOP PLUSZ 1.2. TOP PLUSZ 3.1. TOP PLUSZ 3.2.

2. A megye külső területi kapcsolatrendszerének vizsgálata

Győr-Moson-Sopron megye északnyugat-dunántúli fekvéséből adódóan 3 magyarországi megyével (Komárom-Esztergom megye, Veszprém megye és Vas megye) határos. A megye nyugati és északi része Ausztriának Burgenland tartománnyal, valamint Szlovákia Pozsonyi, Nagyszombati és Nyitrai kerületeivel határos.

A hagyományok, a földrajzi összekapcsolódások és korlátok, a kiépült infrastruktúra és a településhálózat által meghatározva Komárom-Esztergom, Veszprém és Vas megyék, illetve a főváros felé erőteljesek a kapcsolatok minden szinten. Ausztria és Szlovákia felé az ingázók és az export-import teherforgalom, valamint a természeti környezet (Fertő-tó, Szigetköz-Csallóköz) határon átnyúló kapcsolata a meghatározó.

Az alábbi ábrák azt illusztrálják, hogy milyen szoros kapcsolatot mutatnak az egyes megyék programjainak prioritásai Győr-Moson-Sopron megye prioritásaival.

Győr-Moson-Sopron Megye prioritásai	Komárom-Esztergom megye prioritásai				
	1. Versenyképes városgyűjtések (területi prioritás)	2. Vidéki tájak környezeti gazda(g)sága (területi prioritás)	3. Dinamikus, megyei turisztika (átfogó prioritás)	4. Elérhető megye (átfogó prioritás)	5. Emberkincs óvása és erősítése (átfogó prioritás)
Innovatív, rugalmas, versenyképes gazdaság					
Versenyképes munkaerő (tudás, képzés, oktatás)					
Fenntartható és klímabarát megye					
Jobban összekapcsolódó Európa: a stratégiai szállítási és digitális hálózatokkal					
Egészséges, aktív és támogató társadalom					
Területi egyenlőtlenségek mérséklése, a kohézió és az együttműködés erősítése					

Győr-Moson-Sopron Megye prioritásai	Vas megye prioritásai				
	I. priorítás – Gazdaságfejlesztés	II. priorítás – Turisztikai feltétel-rendszer fejlesztése	III. priorítás – Humán közszolgáltatások fejlesztése	IV. priorítás – Egészséges, fenntartható települések	V. priorítás – Közlekedésfejlesztés
Innovatív, rugalmas, versenyképes gazdaság					
Versenyképes munkaerő (tudás, képzés, oktatás)					
Fenntartható és klímabarát megye					
Jobban összekapcsolódó Európa: a stratégiai szállítási és digitális hálózatokkal					
Egészséges, aktív és támogató társadalom					
Területi egyenlőtlenségek mérséklése, a kohézió és az együttműködés erősítése					

	erős, közvetlen kapcsolódás
	mérsékelt, közvetett kapcsolódás
	gyenge kapcsolódás

		Veszprém megye prioritásai			
Győr-Moson-Sopron Megye prioritásai	M1 - A megye ipari-innovációs tengelyeire, turisztikai térségeire specializált gazdaságfejlesztés a kutatás-fejlesztés-innováció erősítésével és a fenntartható munkaerőpiac feltételeinek biztosításával, a versenyképesség növelése	M2 - A területi potenciál erősítése a vidékies térségekben, a városok és térségeik összehangolt integrált fejlesztése, fenntartható térség- és településfejlesztés. Ezt szolgáló intézkedések	M3 - Kreatív, versenyképes tudással rendelkező jól képzett, a korszerű digitális megoldások nyújtotta lehetőségekkel élni képes modern és egészséges társadalom, amely számára biztosítottak a gyógyulás, a betegségmegelőzés és az egészségmegőrzés javuló feltételei.	M4 - A megye külső és az egyes térségei közötti belső kapcsolatrendszerét javító, a munkahelyek és szolgáltatások jó színvonalú elérhetőségét korszerű és fenntartható módon biztosító mobilitás	M5 - A természeti erőforrások megóvása, a természeti környezet és a vizek védelme, a környezeti állapot javítását szolgáló közműfejlesztés, a klímaadataptációs képesség fokozása, az energiatudatosság és energiahatékonyság növelése
Innovatív, rugalmas, versenyképes gazdaság					
Versenyképes munkaerő (tudás, képzés, oktatás)					
Fenntartható és klímabarát megye					
Jobban összekapcsolódó Európa: a stratégiai szállítási és digitális hálózatokkal					
Egészséges, aktív és támogató társadalom					
Területi egyenlőtlenségek mérséklése, a kohézió és az együttműködés erősítése					

Fejér megye prioritásai											
Győr-Moson-Sopron Megye prioritásai	1. Társadalmi kohézió	2. Munkaerőpiacra való felkészítés	3. Emberi erőforrások minőségi fejlesztése	4. Periférikus és vidéki térségek felzárkóztatása	5. Természeti környezet védelme	6. hatásaival szembeni ellenállóság fokozása	7. Települési épített környezet fejlesztése	8. Kulturális és történelmi örökségek ápolása	9. Vállalkozások fejlődési lehetőségeinek biztosítása	10. Vállalkozások K+F+I teljesítményének növelése	11. Székesfehérvár; Velencei-tó, Váli-völgy (Pannónia Szíve); Vértes és a Budapest környéke turisztikai térség településeinek turisztikai
Innovatív, rugalmas, versenyképes gazdaság											
Versenyképes munkaerő (tudás, képzés, oktatás)											
Fenntartható és klímabarát megye											
Jobban összekapcsolódó Európa: a stratégiai szállítási és digitális hálózatokkal											
Egészséges, aktív és támogató társadalom											
Területi egyenlőtlenségek mérséklése, a kohézió és az együttműködés erősítése											

Kapcsolódási lehetőségek más megyék irányában

Itt **bemutatásra kerülnek a szomszédos megyék, térségek programjainak** kapcsolódása Győr-Moson-Sopron megyével, mint potenciális partnerrel.

A kerékpáros gerinchálózat kiépítése az EuroVelo6, SacraVelo útvonallal együtt **Komárom-Esztergom megye** Stratégiai Programjában a 2021-27-es fejlesztési ciklusban megvalósításra javasolt kerékpáros gerinchálózat kiépítése. Ez új turisztikai terméként érinti még Győr-Moson-Sopron, **Fejér, Veszprém és Pest** megyéket Magyarországról, illetve Nyitra és Nagyszombat megyéket, valamint Pozsonyt Szlovákiából az EuroVelo6, SacraVelo útvonallal együtt.

Határon átnyúló klaszterek fejlesztése, különös tekintettel az élelmiszeriparra és mezőgazdaságra, illetve turisztikára

Kisprojekt Alap várható tovább-működtetésével határon átnyúló fejlesztési projektek lehetségesek Nyitra és Pozsony megyével, illetve Magyarországról **Komárom-Esztergom**, Győr-Moson-Sopron és **Pest** megyék részvételével. Ennek egyik fókusza lehet a turisztika:

- ▶ turisztikai keretrendszer határon átnyúló kialakítása;
- ▶ Danube Bike&Boat pályázat keretében történő tevékenységek kiterjesztése;
- ▶ Borvidéki együttműködések (Nyitra megye és Győr-Moson-Sopron, illetve Komárom-Esztergom megyék között).

Árvízvédelmi és nagyvízi meder fejlesztések a Duna mentén

Az árvízi biztonság érdekében komplex, összehangolt fejlesztésre van szükség, emiatt elengedhetetlen az érintett önkormányzatok egymással és a vízügyi, katasztrófavédelmi szervezetekkel, civilekkel való szoros együttműködése. **Komárom-Esztergom** megye Stratégiai Programjában az erre vonatkozó együttműködések térségi fókusza a Duna mente, ezért Győr-Moson-Sopron megyét is érinti.

Győr-Pápa-Celldömök-Boba szakasz rekonstrukciója 10. és 20. számú vasútvonalak mentén – Vas megye programjának „Nagyterségi közlekedési rendszerek elérhetőségének javítása” intézkedése keretében

Vas megye programjában ez az intézkedés a megye gyorsforgalmi úthálózatának és vasútvonalainak európai közlekedési hálózatokba történő mélyebb integráltságát szolgálja. A megye európai térbe történő beágyazottságának növelése érdekében szükséges a nagyterségi közlekedési kapcsolatok megvalósítása, amelyek megyehatárokon átnyúló fejlesztést jelentenek.

Vas megye Stratégiai Programja „Beruházás vonalas közlekedési rendszerekbe” keretében tartalmazza az egyes közlekedésfejlesztési projektekkel összefüggő

közigazgatási hatósági ügyek nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű üggyé nyilvánításáról és az eljáró hatóságok kijelöléséről szóló 345/2012. (XII. 6.) Korm. rendelet Vas megyét érintő szakaszait. Ezeknek a kivitelezése még nem kezdődött meg, így a fenti kapcsolatok kiteljesítése érdekében ezen szakaszok kiépítése élvezhet prioritást, amely ezért Győr-Moson-Sopron megyét is érinti

Kutatási és gazdasági hálózatok közötti kapcsolatok erősítése

Vas megye programjában a „Kutatóbázisok fejlesztése” intézkedés célja a megye alacsony K+F teljesítményének javítása, a kutatás-fejlesztési tevékenység vállalati versenyképességhez való hozzájárulásának az erősítése, a kutatási infrastruktúra fejlesztése, a vállalkozások innovációval kapcsolatos fejlesztéseinek ösztönzése (ezáltal a K+F+I tevékenységek erősítése), a vállalkozások és a kutatóhelyek együttműködésének elmélyítése. Az intézkedés elsődleges célterülete a jármű- és gépipar, az egészségipar, a környezetipar, az élelmiszeripar, valamint az informatika, amely területeken a megyehatáron átnyúló együttműködésben tervezett beavatkozások, fejlesztési kezdeményezések, programok iránya lehet a K+F bázis bővítése (alap- és alkalmazott kutatásra irányuló projektek támogatásával), pl. a duális képzés egyes elemeinek támogatása, illetve együttműködési projektek támogatása révén.

Okos város megoldások bevezetése (jó gyakorlatok megismerése és átvétele más megyéknek is)

Vas megye programjában az „Okos települések” fejlesztését célzó intézkedés a települések (elsősorban a megyeszékhely, illetve a térségközpont funkciót betöltő városok) településüzemeltetési feladatainak korszerűsítésére fókuszál az IKT megoldások, okoseszközök integrálásával, figyelembe véve az fenntarthatósági szempontokat. Az okos város megoldások többek között a közösségi közlekedési rendszerek, a parkolás, a szociális ellátás, a közvilágítás, a hulladékgazdálkodás szervezésével kapcsolatban jelenthetnek előrelépést, melyek tapasztalatainak megosztását a szomszédos megyékkel is tervezik.

Pannonhalma-Sokoró-Bakonyalja fejlesztési térség közös fejlesztése Veszprém megyével

Veszprém megye ITP célkitűzései a szomszédos megyék területfejlesztési programjainak számos célkitűzésével, prioritásával szoros kapcsolatban vannak, illetve azok egyikének sem mondanak ellent.

Győr-Moson-Sopron megyében kiemelt cél lehet az, hogy Pannonhalma térsége a Bakonyalja térséggel szoros kapcsolatot biztosítson. Ez a cél Pápa és térségével való kiemelt együttműködésben tud realizálódni.

Győr országos szintű gazdasági szerepe az M1-es autópálya és Szlovákia, ill. Ausztria irányába való gazdasági tengely miatt rendkívül hangsúlyos, s országos

jelentőségű innovációs folyosót jelent a Budapest – Tatabánya – Győr vonal és az országhatár. Kiemelkedő szereppel rendelkezik Győr, amelynek nagyvárosi, regionális központ térségi hatása érzékelhető Veszprém megyében. Ez azt jelenti, hogy a Bakony, mint domborzati határvonaltól északra lévő területe Veszprém megyének Győr településhálózati rendszerre fűződik fel. Ez a terület már jellemzően nem Veszprém városhoz, mint megyeközponthoz, hanem a szomszédos megyeközponthoz Győrhöz kapcsolódik mind gazdaságilag, mind az út- és településhálózat szempontjából.

Ennek a területnek a legnagyobb városa Pápa, mely városhiányos térségben Győrig az egyetlen város. Pápa jó közlekedési kapcsolattal rendelkezik Győr felé, ezért a gazdaság szereplőinek fontos fejlesztési irány. Pápa helyzete ezen belül speciális, hiszen a Győr-Moson-Sopron megye déli peremére is kiható óriási vonzáskörzete, illetve egyes felsőfokú oktatási és egészségügyi intézményeinek szolgáltatásai kiemelik a várost ebből a településkörből.

Innovációorientált beruházások, a K+F, a közlekedési hálózatok fejlesztése a Győr-Tatabánya-Komárom-Mór-Székesfehérvár-Dunaújváros-Paks-Kecskemét ipari/logisztikai nagyteréségben

Fejér megye fejlesztési prioritásai közül a *Periférikus és vidéki térségek felzárkóztatása* és a *Vállalkozások K+F+I teljesítményének növelése* indoklásánál egyaránt szerepel ez a fejlesztési irány, amelynek célja a Győr-Tatabánya-Komárom-Mór-Székesfehérvár-Dunaújváros-Paks-Kecskemét ipari/logisztikai nagyklaszterek közötti innováció orientált, K+F, közlekedési hálózatok fejlesztése.

Ezen belül

- ▶ a felsőoktatási intézmények és a gazdasági szereplők közötti együttműködések, partnerségek erősítése javítja a regionális-térségi munkaerő-piaci igények kielégítését, az innováció térbeli kiterjedését és a K+F eredmények nagyobb mértékű hasznosítását;
- ▶ a vállalkozások innovációs beruházásai, a technológiai transzferek és kutatás-fejlesztések ösztönzésével a klaszterek kialakításának hajlandósága javul, így intenzívebbé válik a vállalkozásokhoz kapcsolódó intézmények együttműködésének szervezése termelési, logisztikai, kutatás-fejlesztési, képzési területen.

Munkaerőpiacra való felkészítés Fejér megyében

A főváros közelsége és az északnyugat-dunántúli határ közeli helyzete okozta szakképzett munkaerő elvándorlásának pótlása és a helyben maradt munkaerő hasznosítása is indokolják a munkaerőpiacra való felkészítés célkitűzéseinek megvalósítására irányuló fejlesztéseket **Fejér megyében**.

Ezen belül a foglalkoztathatóság javítása, a foglalkoztatottság szintjének növelése érdekében tervezett intézkedések:

- ▶ Munkaerőpiaci foglalkoztathatósági támogatások (paktum);

- ▶ Egyéb foglalkoztatási programok;
- ▶ Szakképzés, munkaerő-piaci képzés (infrastruktúra, képzés);
- ▶ Atipikus, rugalmas foglalkoztatási formák támogatása.

Az új típusú regionális együttműködés, az északnyugat-magyarországi gazdaságfejlesztési zóna további tagmegyei (Zala és Fejér megye) közül Fejér megyével területileg, infrastrukturálisan és gazdasági együttműködés szempontjából is szorosabb a kapcsolat, míg Zala megyével a lehetséges kapcsolódási pontok megtalálása és kiépítése a cél.

Számos, a megyének kiemelten fontos megyehatáron átnyúló fejlesztés csak területi kooperációval valósítható meg. A szomszéd megyékkel együtt megvalósítható főbb fejlesztések a következők:

Az alábbiakban **részletesen felsorolásra** kerülnek **a szomszédos megyék, országhatáron túli tartományok programjainak elemei, projektsomagjai**, melyek Győr-Moson-Sopron megye **térségéhez kapcsolódnak**, átnyúlnak a megye területére – akár az országhatáron túlról is – így potenciális partnerséget igényelnek. Fontos kiemelni, hogy itt a külső kapcsolatrendszer bemutatása történik meg, a Győr-Moson-Sopron megyei felhívások nem ez alapján lesznek kiírva.

Komárom-Esztergom megye projektsomagjai

- ▶ Ivóvízbázisok védelmét szolgáló intézkedések, fejlesztések és korszerűsítések
- ▶ Meglévő, vagy megépülő duzzasztóművekhez kapcsolódó vízerőhasznosítás
- ▶ Körforgásos mezőgazdasági rendszerek meghonosítása
- ▶ Erdőtelepítések támogatása
- ▶ Katasztrófák elleni jobb védekezés tervezés, megelőzés, felkészülés, reagálás, helyreállítás által
- ▶ Vízgazdálkodási beruházások a kék és zöld infrastruktúrák előkészítésének és vizeink jó állapotának vagy ökológiai potenciáljának elérése érdekében
- ▶ A vízi biodiverzitás és ökoszisztémák védelmét, megőrzését, esetleges növelését célzó beruházások
- ▶ Fenntartható akvakultúra tevékenységek támogatása
- ▶ Ökoturizmus meghonosítása, további terjesztése

Veszprém megye projektsomagjai

- ▶ Ivóvízbázisok védelmét szolgáló intézkedések, fejlesztések és korszerűsítések
- ▶ Körforgásos mezőgazdasági rendszerek meghonosítása
- ▶ Erdőtelepítések támogatása

- ▶ Vizes élőhelyek védelmét vagy rehabilitációját célzó beruházások
- ▶ Vízgazdálkodási beruházások a kék és zöld infrastruktúrák előkészítésének és vizeink jó állapotának vagy ökológiai potenciáljának elérése érdekében
- ▶ A vízi biodiverzitás és ökoszisztémák védelmét, megőrzését, esetleges növelését célzó beruházások
- ▶ Ökoturizmus meghonosítása, további terjesztése
- ▶ Győr-Pápa kapcsolat fejlesztése
- ▶ 82. sz. út Veszprém-Győr közötti szakasz fejlesztése
- ▶ 84-es főút Sopron-Balaton közötti szakasz fejlesztése
- ▶ Győr-Pápa-Devecser-Tapolca között új észak-dél irányú közlekedési tengely kiépítése
- ▶ A 84. sz. főút tönkrement útburkolatának megerősítése
- ▶ 11-es vasútvonal infrastrukturális fejlesztése
- ▶ Turisztikai szempontú szolgáltatásfejlesztés a 11-es (Győr – Veszprém) vasútvonalon

Vas megye projektcsomagjai

- ▶ Ivóvízbázisok védelmét szolgáló intézkedések, fejlesztések és korszerűsítések
- ▶ Erdőtelepítések támogatása
- ▶ Körforgásos mezőgazdasági rendszerek meghonosítása
- ▶ Mosonmagyaróvár-Csorna kapcsolat fejlesztése (közvetetten segítené a kapcsolat erősödését Vas megyével)
- ▶ M9 Pereszteg-Vas megye határa közötti szakaszának megépítése
- ▶ Fertőszentmiklós-Répcévis-Kőszeg nyomvonalon hiányzó főúti kapcsolat fejlesztése
- ▶ A 86. sz. főút tönkrement útburkolatának megerősítése
- ▶ 84-es főút Sopron-Balaton közötti szakasz fejlesztése
- ▶ A 84. sz. főút tönkrement útburkolatának megerősítése
- ▶ Települések kedvezőbb feltárása, Újkér-Tormásliget közútfejlesztése

Ausztria Burgenland tartományának projektcsomagjai

- ▶ Ivóvízbázisok védelmét szolgáló intézkedések, fejlesztések és korszerűsítések
- ▶ Natura 2000 területeket és védett természeti területeket magában foglaló külterületi zöldinfrastruktúra megőrzése, fejlesztése és kezelése
- ▶ Vizes élőhelyek védelmét vagy rehabilitációját célzó beruházások
- ▶ Katasztrófák elleni jobb védekezés tervezés, megelőzés, felkészülés, reagálás, helyreállítás által
- ▶ Vizek jó ökológiai, kémiai és mennyiségi állapotának elérését támogató beruházások (vízkár, aszálykár csökkentése és vízvédelem)

- ▶ A vízi biodiverzitás és ökoszisztémák védelmét, megőrzését, esetleges növelését célzó beruházások
- ▶ Fenntartható akvakultúra tevékenységek támogatása
- ▶ Ökoturizmus meghonosítása, további terjesztése
- ▶ M85 építésének folytatása Sopron-Fertőrákosi csatlakozástól az országhatárig
- ▶ Települések kedvezőbb feltárása, Kapuvár–Pomogy határátkelő közötti út felújítása
- ▶ Bécs – Budapest nagysebességű vasút kiépítése és győri megállóhely létesítése

Szlovákia érintett kerületeinek projektcsomagjai

- ▶ Ivóvízbázisok védelmét szolgáló intézkedések, fejlesztések és korszerűsítések
- ▶ Meglévő, vagy megépülő duzzasztóművekhez kapcsolódó vízerőhasznosítás
- ▶ Natura 2000 területeket és védett természeti területeket magában foglaló külterületi zöldinfrastruktúra megőrzése, fejlesztése és kezelése
- ▶ Vizes élőhelyek védelmét vagy rehabilitációját célzó beruházások
- ▶ Felszín alatti víztől függő ökoszisztémák védelmét, vagy rehabilitációját célzó beruházások
- ▶ Katasztrófák elleni jobb védekezés tervezés, megelőzés, felkészülés, reagálás, helyreállítás által
- ▶ Vizek jó ökológiai, kémiai és mennyiségi állapotának elérését támogató beruházások (vízkár, aszálykár csökkentése és vízvédelem)
- ▶ A vízi biodiverzitás és ökoszisztémák védelmét, megőrzését, esetleges növelését célzó beruházások
- ▶ Ökoturizmus meghonosítása, további terjesztése
- ▶ Insula Magna komplex vízgazdálkodási és fenntartható fejlesztési program megvalósítása a Szigetközben
- ▶ A 84. sz. főút tönkrement útburkolatának megerősítése

Északnyugat-magyarországi gazdaságfejlesztési zóna projektcsomagjai

- ▶ Győr-Székesfehérvár kapcsolat fejlesztése
- ▶ A 86. sz. főút és az M70 gyorsforgalmi út között közvetlen magyarországi főúti kapcsolódás létrehozása
- ▶ Új helyi és térségi kerékpáros létesítmények kiépítése, felújítása
- ▶ 10-es vasútvonal infrastruktúrájának fejlesztése, villamosítás
- ▶ Meglévő megállóhelyek utasforgalmi szempontú korszerűsítése, az intermodalitási követelmények figyelembe vételével
- ▶ Győr – Pér – Kisbér – Székesfehérvár vasútvonal megépítése
- ▶ Az autóbuszos és vasúti személyszállítási szolgáltatások összehangolása, egységes információs és tarifarendszer kialakítása

- ▶ IC kocsik és/vagy motorvonatok beszerzése
- ▶ Kerékpárszállítási kapacitások fejlesztése a gördülőállomány fejlesztésével
- ▶ Varsó – Budapest nagysebességű vasút kiépítése és győri megállóhely létesítése
- ▶ V0 vasútvonal kiépítése
- ▶ Települések zsákhelyzetének megszüntetésére a mellékúthálózat fejlesztése

A tervezett projektekből azok, amelyek megyén átnyúló karakterrel rendelkeznek, pl. állami nagyberuházások, út, vasút, nemzeti parkok fejlesztései nagy beruházásnak minősülnek, központi finanszírozást igényelnek.

Zöldebb, karbonmentes Európa:

3. A megye belső területi kapcsolatrendszerének vizsgálata

A megye belső területi kapcsolatrendszerének feltárása abból a célból szükséges, hogy azonosítsa azokat a kapcsolódási pontokat, esetlegesen átfedéseket, amelyek a területfejlesztési koncepció által kijelölt célterületek között mutatkoznak. A térszerkezeti kapcsolatok, a hasonló adottságokkal és fejlesztési igényekkel rendelkező településcsoportok esetében esetében mind a szinergikus hatások, mind pedig a kooperációs lehetőségek feltárása fontos eleme a fejlesztési beavatkozások tervezésének. A területfejlesztési koncepció négy fejlesztési térséget jelöl ki a megye területén, amelyek az alábbiak:

- ▶ Pannonhalma-Sokoró-Bakonyalja fejlesztési térség (KT1)
- ▶ Alpokalja-Fertő táj fejlesztési térség (KT2)
- ▶ Szigetköz-Mosoni sík fejlesztési térség (KT3)
- ▶ Kapuvár-Csorna-Tét fejlesztési térség (KT4)

A négy fejlesztési térségen kívül a koncepció külön kezeli a két megyei jogú várost (Győr, Sopron), valamint Mosonmagyaróvárt, mint kiemelkedő szerepű járásszékhely várost.

Az ITP során kialakított fejlesztési célterületek többnyire mind a négy fejlesztési térséghez kapcsolódóan megjelennek, érintik azokat. A fejlesztési térségektől különállóan kezelt három város az ERFA 11. cikk alá tartozó kiemelt város, melyek elkülönített stratégiai forráskerettel rendelkeznek az ITP alapján, amely felhasználása az adott városok Integrált Településfejlesztési Stratégiáiban lefektetett alapelvek mentén történik.

3.1. Településhálózat

Győr-Moson-Sopron megye területén 183 település található. A 12 városi jogállással rendelkező település közül a megyeszékhely Győr, illetve Sopron megyei jogú városok. A 134 ezer lakosú megyeszékhely és a 63 ezer lakosú Sopron a megye teljes népességének több, mint 40%-át koncentrálja. A két megyei jogú városon túl jelentős térszervező szereppel rendelkezik még Mosonmagyaróvár, a megyében található többi város alapvetően mikrotérségi központnak tekinthető, népességük 10 ezer fő alatti. A megye népességének 59%-a él városokban. A három jelentős térszervező központ megyén belüli elhelyezkedése nem tekinthető centrálisnak, amely bizonyos mértékben egyensúlytalanságokat okoz a városhálózatban, egyrészt a megye belső területén elhelyezkedő járásközpontok relatív funkcionális gyengesége,

másrészt pedig amiatt, hogy elsősorban a megye déli része városhiányos térségnek tekinthető.

Társadalmi-gazdasági fejlettség szempontjából a megye általánosságban kedvező helyzetűnek tekinthető, de a fentiek értelmében megemlítendő, hogy az elsődleges fejlődési tengelyektől és a jelentős központoktól távolabb elhelyezkedő térségek magukban hordozzák a perifériaképződés folyamatainak kockázatát.

3.2. Térszerkezeti tengelyek

A megye területén két jól azonosítható, a közlekedési hálózatok által is determinált tengely azonosítható. Ezek közül elsődlegesnek a Budapest-Bécs tengely Győr-Moson-Sopron megye területére eső szakasza, amely Győrtől északnyugati irányba (Mosonmagyaróvár-Hegyeshalom) húzódik, az M1 autópálya és a Budapest-Hegyeshalom-Bécs vasútvonal mentén. A tengely magában foglalja Győr agglomerációjának északnyugati részét, valamint a Mosonmagyaróvár körül körvonalazódó várostérség településeit.

A másik térszerkezeti tengely Győr és Sopron között húzódik, magában foglalva két járásközpontot (Csorna, Kapuvár); a tengely fő közlekedési útvonalainak az M85-ös gyorsforgalmi út és a Győr-Sopron vasútvonal tekinthető.

3.3. Város-vidék kapcsolatrendszer

A központok és vonzáskörzetük közötti kapcsolatrendszerek a megye városainak intézményi, szolgáltatási funkciói, valamint foglalkoztatási vonzásuk mentén értelmezhetők. Ezek tükrében minden tekintetben kiemelkedik Győr, amely a megye határain túl terjedő igazgatási és szolgáltatási szerepkörén túl jelentős munkaerővonzó hatást gyakorol; a vidéki városok között a legnagyobb beingázói létszámmal rendelkező. Győr foglalkoztatási centrum szerepe az elmúlt két évtizedet tekintve erősödik, a megye egészére vetítve is tapasztalható a foglalkoztatás esetében a térbeli centralizáció.

Sopron megyei jogú városként a megye nyugati térségének elsődleges térszervező központja, viszont munkaerő-vonzási potenciálja tekintetében messze elmarad a megyeszékhelytől, mind a foglalkoztatási vonzáskörzet kiterjedése, mind pedig a beingázás volumene a dinamikus fejlődést mutató Mosonmagyaróvárhoz hasonlítható. A többi járásszékhely közül Csorna és Kapuvár térszervező funkciói emelhetők ki, viszont esetükben már a

vonzáskörzetükkel való integráció tekintetében problémák tapasztalhatók, a megye déli határán elhelyezkedő, a belső perifériához sorolható településekre gyakorolt vonzásuk mértéke gyenge.

A megye többi városa esetében mikrotérségi hatáskörű vonzási funkciókat azonosíthatunk, illetve egy részükről elmondható, hogy a terjeszkedő nagyvárosi településegységek – elsősorban Győr körül – magukba foglalják őket.

3.4. Agglomerációk, városi településegységek

A megye elsődleges térszervező központjai körül szoros funkcionális kapcsolatokkal rendelkező településegységek alakultak ki. Ezek közül hivatalosan lehatárolt a Győri agglomeráció és a Soproni nagyvárosi településegység, emellett az agglomerálódás folyamatai egyre intenzívebben érhetők tetten Mosonmagyaróvár térségében is.

A Győri agglomeráció a KSH lehatárolása alapján 68 települést foglal magába és a központtal együtt a megye népességének több mint felét koncentrálja. Az agglomeráció elsődleges terjeszkedési irányai és sűrűsödési pontjai a fő közlekedési folyosók (M1, M85, 82. sz. főútvonal) irányába mutatnak. A várostérség belső differenciálódása övezetes jelleggel is tetten érhető, a Győr közvetlen szomszédságában elhelyezkedő települések népességnövekedése folyamatos és dinamikus, városias jellegű lakóövezetek kialakulásával, a belterületi népsűrűség kiemelkedő értékeivel. A településegység terjeszkedésével a külső övezetben mikrotérségi központok (Lébény, Pannonhalma, Tét) is az agglomeráció részévé váltak. Az agglomerációban a lakóhelyi szuburbanizáció folyamatai a dominánsak, csak néhány olyan települést találhatunk, amelyek foglalkoztatási potenciálja átlagon felülnek tekinthető (pl. Kunsziget, Győrladamér).

A Soproni nagyvárosi településegységet központjával együtt 12 település alkotja, az elsődleges agglomerálódási irány Soprontól nyugati irányban, a 85. számú főútvonal tengelyében húzódik. Az országhatár menti fekvés földrajzi értelemben „féloldalassá” teszi a településegységet, de elmondható, hogy bizonyos térszervezési funkciók – pl. közlekedés tekintetében Sopron központi szerepe a határon túli térség szempontjából is értelmezhető.

Az agglomerálódás folyamatai Mosonmagyaróvár közvetlen környezetében is tetten érhetők, ebben az esetben a várossal közvetlenül határos településeken érvényesülnek a szuburbanizáció intenzívebb folyamatai. A városi térségek potenciális terjeszkedése a győri és mosonmagyaróvári településegységek térbeli összekapcsolódásának irányába mutat, amely a megyében azonosítható

elsődleges térszerkezeti tengely egységes várostérségben való lefedettségét eredményezheti.

Egy megyén – illetve országhatáron – kívül fekvő központ, Pozsony szuburbanizációs hatása is érvényesül a megye területén, amely a közvetlen határ menti térségre – elsősorban Rajkára – értelmezhető.

3.5. Vidéki térségek

A városi településegységeken kívül fekvő térségek alapvetően vidékies jellegűnek tekinthetők, egyrészt a megye kisebb súlyú központjainak vonzástérségében elhelyezkedve, másrészt ezektől is távolabb, a városi funkcióknak csak szűk szegmensét hordozó központokkal rendelkezve.

A megye déli részén, a megyehatár térségében elhelyezkedő települések (a Rábaköz, a Répce-sík és a Bakonyalja területén) az elsődleges térszervező központoktól relatíve távol helyezkednek el, a térségben található városi jogállású települések (Beled, Pannonhalma, Tét) hiányos központi szerepekkel rendelkeznek. Figyelembe véve a jelentősebb, megyehatáron túli központok (Szombathely, Pápa) relatíve jelentős távolságát is, elmondható, hogy az említett térségek belső perifériának tekinthetők.

3.6. Kedvezményezett járások

A 290/2014. Kormányrendelet a Téti járást sorolja a kedvezményezett járások közé, a járás a komplex fejlettségi mutató értéke alapján Magyarország járásainak rangsorában a 89. helyet foglalja el. Területének jelentős része a fentebb bemutatásra került megyehatár menti belső perifériatérséghez tartozik. A járás székhelye, Tét, hiányos szerepkörű kisközpontnak tekinthető. A járás északi részéről elmondható, hogy egyre jelentősebb mértékben integrálódik a győri agglomerációhoz, a megye egyik elsődleges észak-déli közlekedési tengelyének (83. sz. főútvonal, Győr-Celldömölk vasútvonal) fejlesztése a periféria helyzet feloldását jelentős mértékben elősegítheti.

A nevezett kormányrendelet lehetőséget biztosít a megyei közgyűlések részére, hogy saját hatáskörükben regionális szempontból kedvezményezett járásokat jelöljön ki. A Győr-Moson-Sopron Megyei Közgyűlés 8/2016. számú határozata értelmében a Csornai, Kapuvári és Pannonhalmi járások kerültek ebbe a kategóriába, lefedve a megye vidékies, periférikus térségeinek jelentős részét.

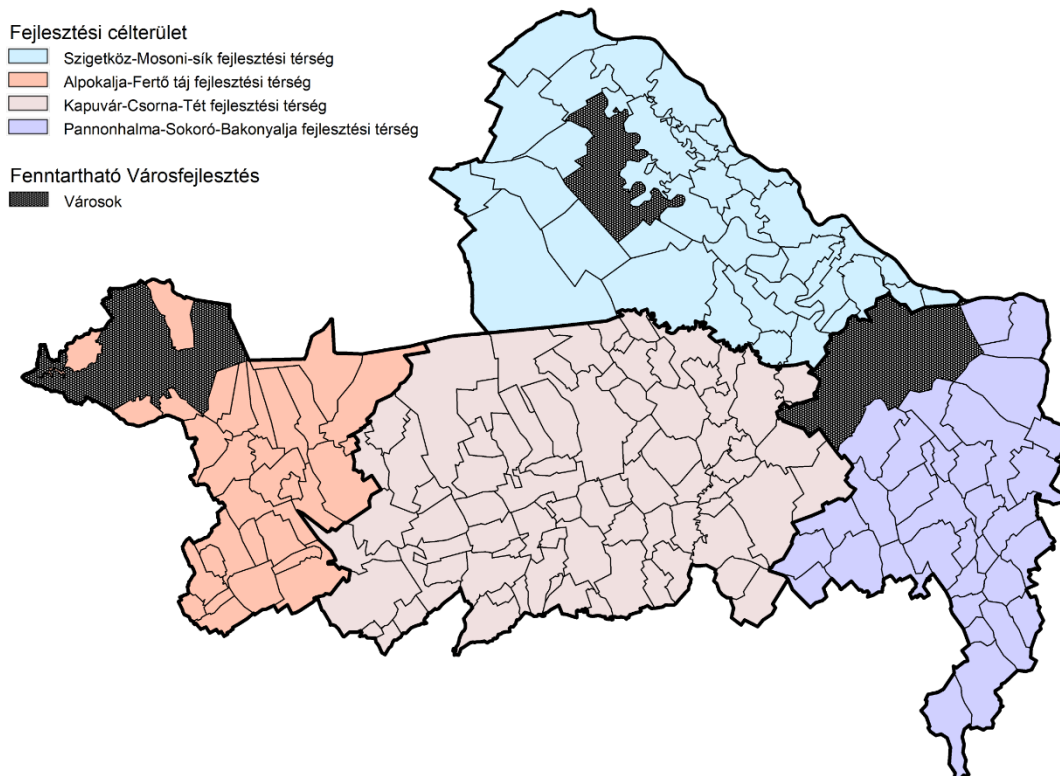
3.7. Kiemelt városok

Az **ERFA rendelet 11. cikkelye** értelmében a kiemelt városok stratégiai forráskerettel rendelkeznek, melynek felhasználása az integrált településfejlesztési stratégiákban lefektetett elvekkel összhangban kell, hogy megtörténjen. Ezeket a kiemelt központokat a megyei önkormányzatok jelölik ki. Győr-Moson-Sopron megye esetében három ilyen város került kijelölésre; Győr, mint megyeszékhely és regionális szerepkörű központ; Sopron, mint a megye másodlagos központja, megyei jogú város, valamint Mosonmagyaróvár, mint kiemelkedő járásszékhely város. Mindhárom központ – eltérő szinten ugyan, de – jelentős térszervező erővel rendelkezik.

4. A megye forrásfelhasználási stratégiája

4.1. Fejlesztési térségek

A területfejlesztési koncepció készítése során négy fejlesztési terület került lehatárolásra, amelyek az ERFA 11. cikk alapján besorolt három városi központtal együtt lefedik a megye teljes területét. Az ITP tervezése során a földrajzilag lehatárolt fejlesztési térségek mellett tematikus fejlesztési célterületek kerültek meghatározásra, amelyekbe a megye települései adottságaiknak, rászorultságuknak megfelelően nyertek besorolást. A tematikus fejlesztések célterületeinek többségében az összes fejlesztési térségből képviseltetik magukat települések. A területi és a tematikus megközelítés együttes kezelése adja a differenciálás alapját, valamint ebből indulnak ki a kiválasztási kritériumok. A fejlesztési térségekhez kapcsolódó forrásallokáció a TOP Plusz intézkedések többségében úgy került meghatározásra, hogy az adott TOP intézkedéshez kapcsolható fejlesztési célterület által potenciálisan érintett települések népességaránya képezte a forrásfelhasználási módok szerinti felosztás alapját. Az ERFA 11. cikk alapján besorolt városok vonatkozó, fenntartható városfejlesztésre irányuló kereteinek felosztása a lakónépesség (2020 január 1.) arányában történt.

Pannonhalma-Sokoró-Bakonyalja fejlesztési térség (FT1)

A fejlesztési térséghez Győr agglomerációjának déli-délkeleti része, illetve a Bakonyalja és Sokoróalja egyes települései tartoznak. A fejlesztési térség egyetlen városi jogállású települése a járásszékhely Pannonhalma. Az agglomerációs övezetben elhelyezkedő települések esetében a szuburbanizációs folyamatok területi terjedése tapasztalható, a megyeközponttal való funkcionális kapcsolatok intenzívek és erősödő tendenciát mutatnak. A Győrtől távolabb elhelyezkedő, a Bakonyalja térségéhez tartozó falvak esetében a szuburbanizáció folyamatai kevésbé érzékelhetők, nagyobb részükre inkább az elvándorlás és népességcsökkenés jellemző. Ezek a települések 1990 után Veszprém megyétől kerültek átcsatolásra, helyzetük a megye szempontjából periferikusnak tekinthető. A térség fejlesztési szükségletei és potenciális fejlesztési irányai az agglomeráció-periféria átmenet mentén két szegmensben határozhatók meg. Fontos egyrészt az agglomeráció integrált szemléletű fejlesztése, mind az érintett települések kooperációja, mind pedig a Győrrel való kapcsolatok viszonylatában. A szuburbanizációs folyamatok további erősödésével számolva kiemelt módon figyelembe veendő a potenciális térszerkezeti konfliktusok, szolgáltatási kapacitáshiányok (elővárosi közlekedés, közműhálózatok) kezelése, az azokra való felkészülés. A megyeközponttól távolabb fekvő, bakonyaljai települések esetében a szolgáltatások elérésének javítása, a térség vonzáskörzetbe való jobb integrálása emelhető ki, mint elsődleges fejlesztési cél.

Alpokalja-Fertő táj fejlesztési térség (FT2)

A fejlesztési térség térszerkezeti és településhálózati jellemzői az FT1-hez hasonló képet mutatnak, mivel a térség északi része Sopron közvetlen agglomerációs térségét foglalja magában, déli, a megyehatárig terjedő térsége viszont városhiányos, periferikus jellegű. A soproni agglomerációban elhelyezkedő települések a megye leggyorsabb népességnövekedési ütemet mutató községei közé tartoznak. Az agglomerálódás folyamatai a térség középső részén elhelyezkedő, többségében az országhatár mentén fekvő települések esetében is megmutatkoznak, egyre markánsabban érzékelhetők azok a pozitív folyamatok, amelyeket a kedvező földrajzi pozíció, illetve a térségközpont relatív közelsége alapoz meg. A megyehatár mentén fekvő települések esetében Sopron vonzási hatásai kevésbé érvényesülnek, másodlagos térszervező központ sem a térségben, sem a megyehatár túloldalán, megfelelő közelségben nem található. A fejlesztések szempontjából általánosan értelmezhető cél Sopron agglomerációja, valamint a várostól déli irányban elhelyezkedő települések határ menti fekvéséből adódó lehetőségeinek jobb kihasználása, ezen túl a megyehatár menti községek térségi integrációjának és elérési viszonyainak javítása.

Szigetköz-Mosoni sík fejlesztési térség (FT3)

A fejlesztési térség a Budapest-Bécs tengelyen helyezkedik el, kedvező forgalmi helyzet és jó elérési viszonyok jellemzik. Túlnyomórészt agglomerációs övezetnek tekinthető; délkeleti része a győri agglomerációhoz tartozik, míg a Felső-Szigetköz és a Mosoni-sík egyes települései az egyre markánsabban formálódó mosonmagyaróvári településeggyüttes részét képezik. Északi részén Pozsony szuburbanizációs folyamatai gyakorolnak hatást. A szuburbanizációnak és a kívülről a térségbe irányuló vándorlásnak köszönhetően a települések többségének népessége dinamikusan növekszik. A térség kapuszerepe, illetve intenzív határokon átnyúló együttműködései adják a fejlesztési potenciálokat a kedvező földrajzi fekvés, illetve forgalmi helyzet kiaknázásával. A térség településhálózati dinamikájából – szuburbanizációs, agglomerációs folyamatok, belterületek növekedése, településszerkezet átalakulása – fakadóan felmerülő, az épített környezet, természeti értékek és mezőgazdasági területek vonatkozásában felmerülő meglévő és potenciális területhasználati konfliktusok feloldása, mérséklése ugyancsak kiemelt szerepet kell, hogy játsszon a fejlesztési célok meghatározásában. A fejlesztési térség részét képező Szigetköz esetében a turisztikai fejlesztések integrált, környezeti adottságokat szem előtt tartó, térségi – részben határon átnyúló – együttműködésben történő megvalósítása áll a középpontban.

Kapuvár-Csorna-Tét fejlesztési térség (FT4)

A fejlesztési térség a megye középső, illetve déli területeit fedi le. A két tradicionális kisközpont – Csorna és Kapuvár – a térség északi részén, a Győr-Sopron közlekedési tengelyen helyezkedik el. A déli térség városai – Tét, illetve Beled – központi funkcióikat tekintve hiányosak. A fejlesztési térségben található a megye azon településeinek jelentős hányada, amelyeket hátrányosan érintenek a perifériaképződés folyamatai, számottevő a csökkenő népességű, előregedő kis- és aprófalvak aránya. A központoktól való relatív távolság, illetve a megyehatár menti fekvés hatásai nyomán azonosítható egy olyan településcsoport a térség déli zónájában, amely társadalmi-gazdasági jellemzői alapján kedvezőtlen helyzetben van; illetve hasonló folyamatok érzékelhetők a Tóköz településein is. A vidékies, periférikus térségek fejlődésének stagnálása, esetleges leszakadása elsősorban a térségközpontok fejlesztésén, funkcióik megerősítése révén kompenzálható, illetve megállítható. A Csorna-Kapuvár-Tét kiemelt fejlesztési térség ilyen irányú fejlesztésével kapcsolatosan kulcsfontosságú a két elsődleges központ által vonzáskörzetük részére biztosított gazdasági, fogyasztási, valamint intézményi (egészségügyi, oktatási, kulturális, szociális) szolgáltatások színvonalának javítása, valamint az ezen szolgáltatásokhoz való hozzáférés lehetőségeinek fejlesztése. A térség déli

részén elhelyezkedő, társadalmi-gazdasági szempontból leginkább hátrányos helyzetű településeknek ezen központoktól való nagyobb távolságából következően ugyancsak fontos cél a funkcióhiányos járasszékhely Tét, valamint a potenciális mikrotérségi központok (Beled, Szany) fejlesztése.

4.2. Fenntartható városfejlesztés

Győr

A megyeszékhely sokoldalú igazgatási és szolgáltatási funkcióinak, valamint gazdasági erejének és munkaerő-vonzási potenciáljának köszönhetően a megye határain is túlmutató hatókörrel rendelkező központként funkcionál. Győr, illetve a hozzá szorosan kapcsolódó agglomerációs övezet olyan gazdasági magterületnek tekinthető, amelynek kulcsfontosságú szerepe van a megye egészének fejlődése szempontjából. A megyeközpont gazdaságának további diverzifikációja, a kutatás-fejlesztési és innovációs hálózatok jobb összekapcsoltsága a helyi gazdaság fenntarthatóságát, nagyobb ellenállóképességét biztosíthatja.

Sopron

Mint megyei jogú város és a megye nyugati térségének elsődleges központja, Sopron fejlődésében tradicionális vonzasközponti szerepéből fakadóan kiemelt szerepe van a határ menti fekvésnek. A munkaerő-mobilitást, a szolgáltatási funkciókat érintő, illetve a természeti-ökológiai adottságokhoz kapcsolódó fenntartható környezeti és turisztikai jellegű fejlesztési célú beavatkozások tervezése során hangsúlyosan figyelembe kell venni és érvényesíteni a határon átnyúló együttműködések lehetőségeit.

Mosonmagyaróvár

Mosonmagyaróvár, mint a Mosoni-sík és a Felső-Szigetköz elsődleges központja egyben a Bécs és Pozsony irányában nyitott, a nagyvárosi térségekbe folyamatosan integrálódó kaputérség centrális pozícióban elhelyezkedő települése. A térség belső integrációja szempontjából kulcsfontosságú Mosonmagyaróvár, mint természetes központ gazdasági, intézményi és szolgáltató funkcióinak további erősítése. Ugyancsak kiemelt fejlesztési fókuszpont a 44/2021 számú kormányrendelet által kijelölt különleges gazdasági övezet, amely döntő részben a város közigazgatási területén található.

4.3. Forrásallokáció a fejlesztési térségekre vonatkozóan

TOP PLUSZ		FEJLESZTÉSI CÉLTERÜLET (kerekített mFt)			
PRIORITÁS	FELHÍVÁS	FT1	FT2	FT3	FT4
1. PRIORITÁS: VERSENYKÉPES MEGYE	1.1.1 Helyi gazdaságfejlesztés	182	218	279	321
	1.1.2 4 és 5 számjegyű utak fejlesztése	0	0	0	0
	1.1.3 Helyi és térségi turizmusfejlesztés	236	284	363	417
	1.2.1 Élhető települések	1818	2182	2792	3209
	1.2.2 Szociális célú városrehabilitáció (ERFA)	0	0	0	0
	1.2.3 Belterületi utak fejlesztése	569	683	874	1005
	1.3 Fenntartható városfejlesztés (1.3.1 és 1.3.2 konstrukciók összesen)	nem releváns			
2. PRIORITÁS: KLÍMABARÁT MEGYE	2.1.1 Önkormányzati épületek energetikai korszerűsítése, energiaközösségek	674	809	1036	1191
	2.1.2 Fenntartható városfejlesztés (energetika)	nem releváns			
3. PRIORITÁS: GONDOSKODÓ MEGYE	3.1.1 Megyei foglalkoztatási-gazdaságfejlesztési együttműködések	0	0	0	0
	3.1.2 Szociális célú városrehabilitáció	0	0	0	40
	3.1.3 Helyi humán fejlesztések	0	0	0	0
	3.2.1 Fenntartható városfejlesztés	nem releváns			
	3.3.1 Gyermekeknevelést támogató humán infrastruktúra fejlesztése	1001	1201	1537	1767
	3.3.2 Helyi egészségügyi és szociális infrastruktúra fejlesztése	727	873	1117	1284
	3.3.3 Fenntartható városfejlesztés (bölcsőde, óvoda, köznevelés, egészségügyi alap- és szakrendelés, szoc. alapszolgáltatás)	nem releváns			

TOP PLUSZ		VÁROS (kerekített mFt)		
Keret	FELHÍVÁS	Győr	Sopron	Mosonmagyaróvár
ERFA 1	1.3 Fenntartható városfejlesztés (1.3.1 és 1.3.2 konstrukciók összesen)	8683	4689	1730
ERFA 2	2.1.2 Fenntartható városfejlesztés (energetika)	1150	621	229
ERFA 3	3.2.1 Fenntartható városfejlesztés	2344	1266	467
ESZA	3.3.3 Fenntartható városfejlesztés (bölcsőde, óvoda, köznevelés, egészségügyi alap- és szakrendelés, szoc. alapszolgáltatás)	1554	839	310

Összesen	13731	7415	2736
-----------------	--------------	-------------	-------------

4.4. Forrásfelhasználási módok TOP intézkedésként és célterületenként, ERFA11 települések és kiemelt kedvezményezettek által kezelt keret alapján (mFt)

		1. prioritás ERFA	2. prioritás ERFA	3. prioritás ERFA	3. prioritás ESZA	Mindösszesen (mFt)
Fejlesztési térségek	FT1 - Pannonhalma-Sokoró-Bakonyalja fejlesztési térség	2805	674	1728	0	7 575
	FT2 - Alpokalja-Fertő táj fejlesztési térség	3366	809	2074	0	5 789
	FT3 - Szigetköz-Mosoni-sík fejlesztési térség	4307	1036	2653	0	9 945
	FT4 - Kapuvár-Csorna-Tét fejlesztési térség	4951	1191	30501	0	12 894
Fejlesztési térségek ÖSSZESEN		15430	3710	9 505	0	36 102
Kiemelt kedvezményezett által koordinált fejlesztések kerete (Győr-Moson-Sopron Megyei Önkormányzat)		1100	0	0	8198	9298
Kiemelt kedvezményezett által koordinált fejlesztések kerete (Magyar Közút Nonprofit Zrt.)		2500	0	0	0	2500
MINDÖSSZESEN		19 030	3 710	9 505	8 198	40 443
Fenntartható városfejlesztés - Győr						13 731
Fenntartható városfejlesztés - Sopron						7414
Fenntartható városfejlesztés - Mosonmagyaróvár						2735
ERFA 11 települések - Fenntartható városfejlesztés ÖSSZESEN		15 102	2 000	4 077	2 703	23 882
Győr-Moson-Sopron TOP Plusz kerete						64 325,00

4.5. Tervezett kiemelt kedvezményezett által koordinált fejlesztések kerete

A Győr-Moson-Sopron Megyei Önkormányzat saját projektjei

A megyei önkormányzat több területen kíván koordinált fejlesztést megvalósítani. A koordinált fejlesztések kiemelt célja az integrált szemlélet, illetve a források koncentrálása. Elsődleges szempontot képez a kiemelt kedvezményezett keretének felhasználása során, hogy a megvalósítani kívánt fejlesztések, kooperációs tevékenységek szorosan illeszkedjenek a megye közép- és hosszútávú céljaihoz. A megyei önkormányzat által koordinált tevékenységek az alábbiak.

TOP PLUSZ 1.1.1 Helyi gazdaságfejlesztés

Különleges gazdasági övezet

A Győr-Moson-Sopron Megyei Önkormányzatnak lehetőséget és feladatot is jelent az, hogy tevékenysége körében előmozdítsa a gazdaság növekedését és olyan döntéseket hozzon, amelyek előmozdítják a munkahelyteremtő és -megtartó beruházások megvalósítását.

Mosonmagyaróvár Város Önkormányzat Képviselő-testülete 126/2020. (VII. 16.) Kt. határozatával döntött arról, hogy egy, a város közigazgatási területén kijelölt terület különleges gazdasági övezetté nyilvánítását kezdeményezi. A Képviselő-testület felkérte a Győr-Moson-Sopron Megyei Önkormányzatot, hogy véleményével támogassa kezdeményezésüket.

Mosonmagyaróvár és térsége az ország kapuja, egyben fontos gazdasági alközpontja is. Mosonmagyaróvár elmúlt 10 évi töretlen gazdasági, pénzügyi fejlődése 2020-ban nem várt akadályba ütközött: az új koronavírus okozta pandémia gazdaságra gyakorolt hatása még ma sem ismert teljesen.

A Győr-Moson-Sopron Megyei Önkormányzat gazdasági célkitűzései között szerepel a megye területén működő települési önkormányzatok gazdasági stabilitásának és a versenyképességének megőrzése, továbbá a gazdasági környezet fejlesztése, a gazdaságfejlesztésre szánt területek feltárása, ezzel is segítve a közösségért végzett feladatok ellátását, úgymint az egészségügyi, köznevelési és szociális ellátórendszer, a civil szervezetek támogatási rendszerének fenntartását. Az előrejelzésekből, elemzésekből az is látszik, hogy az aktuális kihívások kezeléséhez, a helyi gazdaság újraindításához az eddig rendelkezésére álló eszközök elégtelenek, új megoldásokat kell találni.

A különleges gazdasági övezet oly módon kerülne kialakításra, hogy az kifejezetten ipari tevékenység végzésére szolgál (kereskedelmi, szolgáltató, ipari tevékenység), amely a lakhatási célú területfelhasználással nem összeegyeztethető.

Mosonmagyaróvár Város Önkormányzata több gazdasági társasággal tárgyalta kikérték a Képviselő-testületet, hogy kezdeményezze a kérelmekben megjelölt ingatlanok különleges gazdasági övezetté nyilvánítását, mivel az érintett ingatlanon 5 milliárd forintot meghaladó ipari beruházást kívánnak megvalósítani.

A különleges gazdasági övezet kijelöléséről döntött a kormány a 44/2021. (II. 5.) Korm. rendelet „A Mosonmagyaróvár város közigazgatási területén különleges gazdasági övezet kijelöléséről”. Ezzel az érintett ingatlanok tulajdonjoga a Győr-Moson-Sopron Megyei Önkormányzathoz került.

A fejlesztési célok: szükségletalapú új szolgáltatások létrehozása, vagy akár a működő, kapacitáshiányos szolgáltatások fejlesztése, elérhetőségük biztosítása.

A lehetséges különleges gazdasági övezetben lévő önkormányzati törzsvagyongba tartozó ingatlanok körében az utak (5911/3, 2828, 2825 hrsz. földutak, 6002/4 hrsz. burkolt út) jelenleg nem vagy csekély mértékben bonyolítanak forgalmat. A különleges gazdasági övezet működésének elindításához ezen utak szilárd burkolatú kiépítése és a kapcsolódó infrastruktúra kialakítása az elsődleges feladat.

Allokált forráskeret 900 millió forint.

TOP PLUSZ 1.1.3 Helyi és térségi turizmusfejlesztés Megyei turisztikai fejlesztés

A megyei önkormányzat területfejlesztési törvényben rögzített területfejlesztési, koordinációs feladataival összhangban jelentős szerepet vállal a megye turisztikai életében és fejlesztésében.

A megyei önkormányzat használatában lévő Győr, Töltésszer u. 20. sz. alatti vízparti ingatlan adottságai – felújítást követően – megfelelőek arra, hogy abban nagyobb létszámú rendezvényeket tartsanak. A Mosoni Dunával való közvetlen kapcsolata kiválóan alkalmassá teszi vízisport és turisztikai célú használatra is. A vízisport tevékenységek mellett, az azokhoz kapcsolódó rendezvények, konferenciák megtartása is biztosítható a területen. Az ingatlan érinti a több Szigetközi település által megvalósítandó víziturisztikai projektet, hiszen annak útvonala mentén fekszik. A Mosoni Duna torkolatánál megépülő torkolati műtárgy a vízszintet jól szabályozza, ez lehetővé teszi a kishajó forgalom fellendülését, melyet szintén ki lehetne használni.

A létesítmény jól bekapcsolható a kerékpáros turizmusba, mivel közel van az EuroVelo 6 nyomvonalához, valamint jelentős SacraVelo csomópontban fekszik.

Az ingatlan hasznosítása a megyei önkormányzat 2 turisztikai projektjéhez is kapcsolódik, különösen a projektek fenntartási időszakában, illetve azon túl is.

- ▶ SKHU/1601/1.1/013 azonosítószámú a projekt, az Interreg V-A Szlovákia-Magyarország Együttműködési Program keretén belül „SacraVelo - Határon átnyúló kerékpáros zarándokutak hálózata a Duna térségében”;
- ▶ Aktív víziturisztikai hálózatfejlesztés a Szigetközben kapcsolódó járásmódokkal (TOP-1.2.1-15-GM1-2016-00015);

Allokált forráskeret 200 millió forint.

TOP PLUSZ 3.1.1 Megyei foglalkoztatási-gazdaságfejlesztési együttműködések

Győr-Moson-Sopron megyei paktum:

A pandémia következtében a munkavállalókat országosan érintette a vállalkozások megszűnése, illetve a működésük beszűkülése következtében a tömeges elbocsátások és részfoglalkoztatások. A gazdaság újra indítását követően ezen eszközzel kívánjuk a munkavállalók ismételt elhelyezkedését. A nagyobb városokban a szakképzett munkaerőhiány jelentkezik, azonban továbbra is jelen vannak a munkaerőpiacról kiszorult rétegek. A Rábaköz térségében (csornai és kapuvári járásokban), valamint a Bakony-alja (pannonhalmi, téti járásokban) a befektetői hajlam mérsékelte, néhány város kivételével. A mosonmagyaróvári és soproni járásokban főként Ausztria elszívó ereje miatt kialakult munkaerőhiány okoz problémát. A megyei önkormányzat célja a megye valamennyi gazdasági ágazatát érintő, a megyei területfejlesztési programra és ITP-re épülő képzési és foglalkoztatási program megvalósítása, amely hozzájárul a gazdaság fejlődéséhez, diverzifikációjához, a munkához jutás feltételeinek javításához, a területi különbségek mérsékléséhez, a hátrányos helyzetű csoportok képzésével, foglalkoztatásával a társadalmi kohézió erősítéséhez, a helyi erőforrások fenntartható használatához kapcsolódó foglalkoztatáshoz. A megyei paktum területe a megye egész területe. Kiemelt célként kezeljük a TOP Plusz forrásaiból támogatott gyermekellátási kapacitások humánerőforrás igényének fejlesztését.

Allokált forráskeret 4.082 millió forint.

TOP PLUSZ 3.1.3 Helyi humán fejlesztések

Civil szervezetek támogatása

A Győr-Moson-Sopron Megyei Önkormányzat részvételével alapított Kisalföldi Vállalkozásfejlesztési Alapítvány 2017-ben a megyei önkormányzat támogatásával elnyerte a Civil Információs Centrum, ma Civil Közösségi Szolgáltató Központ címet. Vállalása, hogy szabványos szolgáltatásokat nyújtson a nem kormányzati szervezeteknek, úgymint: konzultáció, képzés, információ támogatási programokról és szektorspecifikus jogszabályokról. Az elmúlt években a KVA szoros kapcsolatot épített ki a nonprofit szektor kormányzati és nem kormányzati szereplőivel.

A nonprofit szektornak jelentős társadalmi, kulturális és szervező szerepe van korunkban. Hatékony és produktív funkciójuk minden esetben társadalmi érdek érvényesítése vagy közösségi cél mentén kifejtett tevékenység. A nem kormányzati szervezeteknek hasonló feladataik vannak hasonló környezetben, és finanszírozásuk is tipizálható, mégis viszonylag elszigetelten működnek. Ez az önálló működés nemcsak a földrajzi, geopolitikai nehézségekre vezethető vissza, mert - gyakran - szintén jellemző a területileg egymáshoz nagyon közel álló szervezetek esetében is. A civil szervezetek együttműködése nemzeti és nemzetközi szinten egyaránt elégtelennek tűnik. A korszerű ismeretek hiánya és az elégtelen együttműködés jelentős versenyhátrányt jelent a szervezetek és az állampolgárok számára egyaránt.

A megyei önkormányzat és a CKSZK közös együttműködésének eredményeként létre lehet hozni egy közös platformot, ahol a szervezetek kommunikálhatnak, megismerkedhetnek egymás problémáival, és a célzott fejlesztés eredményeként nő a szervezetek hatékonysága. A tapasztalatok megosztása és a szervezetek fejlesztése gazdasági hasznot is jelent. A sikeres működés kulcsa a megfelelő finanszírozás és a felkészült, képzett, odaadó emberi erőforrás. Mindkettőt támogatni lehetne a bevált gyakorlatok megosztásával, az ismeretek átadásával, az együttműködési hálózatok kiépítésével, valamint olyan szolgáltatások nyújtásával, mint az oktatás és a tanácsadás.

A tervezet célja humán erőforrás fejlesztés a civil szervezetek hatékony működése érdekében. A TOP_Plus-3.1.3-21 kódszámú, Humán erőforrás fejlesztése c. felhívástervezet tartalma szerint a koncepció az alábbi célokat tűzi ki:

- ▶ a civil szervezetek tevékenységének helyi lakosság számára történő megismerése, valamint a civil szervezetek és helyi önkormányzatok együttműködését elősegítő szemléletformáló programok szervezése és lebonyolítása (egymás munkájának megismerése és együttműködési lehetőségek feltárása, azonosítása és erősítése)
- ▶ az önkormányzatok és civil szervezetek helyi, megyei rendezvényeinek szervezése – városnapok, jelesebb települési rendezvények részeként erősíteni, ösztönözni a civil jelenlétet, melynek során lehetőség nyílik a bemutatkozásra, a kölcsönös társadalmi párbeszédre, közös célkitűzések megismertetésére a lakossággal
- ▶ a közösségfejlesztési folyamat megvalósítása során közösségi felmérés és közösségi beszélgetések tartása a helyi igények, problémák és szükségletek feltárása, a meglévő civil szervezetek aktivizálása érdekében
- ▶ az önkéntesség ösztönzését szolgáló programok megvalósítása (pl. önkéntes koordinátorok felkészítése)

Allokált forráskeret 100 millió forint.

Virtuális Erőmű

Megyei Önkormányzatok Országos Szövetsége (továbbiakban: MÖOSZ) MÖOSZ közgyűlési határozatban rögzítette: A klímavédelem érdekében folytatott tevékenységek és erőfeszítések fontosságának és stratégiai jelentőségének hangsúlyozása, az ebben érzett társadalmi felelősségvállalásuk deklarációja, a megyei önkormányzatok klímakoordinációs szerepvállalásának megerősítése, a közös fellépés és érdekérvényesítési képesség növelése céljából, az egyes megyei közgyűlések támogatásával, egy együttműködési megállapodás keretében létre kívánják hozni a Nemzeti Klímavédelmi Szövetséget.

Ennek érdekében felkérte a megyei közgyűlések elnökeit, hogy képviseljék a Nemzeti Klímavédelmi Szövetség ügyét a megyei közgyűlésekben.

A megyei önkormányzatok ezen célkitűzéseik elérésében stratégiai-szakmai partnerre találtak az Európai Bizottsági díjas, az ENSZ klímaülésén nemzetközi jó gyakorlatként is bemutatott Virtuális Erőmű Programot működtető Magyar Innováció és Hatékonyság (MI6) Nonprofit Kft. személyében, mely szervezet szintén elkötelezett és elismert szereplője a hazai zöld szakmapolitikai szervezeteknek. A Magyar Innováció és Hatékonyság Nonprofit Kft. szintén tagja lenne a Magyarországi megyék együttműködésének és a Nemzeti Klímavédelmi Szövetség Megalapítása Stratégiai Együttműködési Megállapodás megkötésével létrejövő Nemzeti Klímavédelmi Szövetségnek.

A Nemzeti Klímavédelmi Szövetség létrehozásának célja a környezeti fenntarthatósághoz történő proaktív hozzájárulás, a regionális egyetértés kialakítása, közös cselekvési tervek, programok kidolgozása, rendelkezésükre álló eszközeik és kapcsolatrendszerük révén a fenntarthatósági politikai, szakpolitikai és támogatáspolitikai kérdésekben történő aktív szerepvállalás, különös figyelemmel a klímavédelemre és az energetikai kérdésekre.

A megyei önkormányzatok szerepe a Nemzeti Klímavédelmi Szövetségben:

- ▶ A megyei önkormányzatok eddig is elkötelezettek voltak a környezeti fenntarthatóság biztosítása, megteremtése területén, melynek egyik kiemelt területe az éghajlatváltozáshoz való hatékony alkalmazkodás, a klímaváltozás elleni küzdelem, ennek társadalmi feltételeinek megvalósítása, a környezetvédelem és a rendelkezésre álló környezeti erőforrások felhasználása előmozdításának hatékonysága, továbbá a klímaváltozáshoz vezető folyamatok mérséklése.
- ▶ A megyei önkormányzatok ebbéli elköteleződésük megnyilvánulásaként korábban megyei éghajlatváltozási platformokat hoztak létre, melynek hálózata keretében koordinációs tevékenységük eredményeként, az érdekelt szakmai szervezetek, tudományos műhelyek bevonásával széleskörű partnerséget hoztak létre és a közös erőfeszítések irányainak meghatározása céljából társadalmi konszenzuson alapuló megyei klímastratégiákat alkottak.
- ▶ A megyei önkormányzatok úgy látják, hogy a klímavédelem érdekében folytatott tevékenységük és erőfeszítéseik, a rendelkezésre álló politikai,

szakmai és pénzügyi eszközök magasabb szintű koordinációjára van szükség, hiszen a környezeti fenntarthatóság megyehatárokon átívelő problémáinak megoldása kapcsán csak az összehangolt, még szélesebb társadalmi bázisra és támogatásra épülő cselekvések lehetnek azok, amelyek hosszú távon valóban eredményes és hatékony intézkedések, akciók meghozatalát és végrehajtását eredményezhetik.

- ▶ A megyei önkormányzatok felismerték, hogy az eddigi koordinációs, technikai és háttértámogatói szerepvállalás, a közös fellépés és érdekérvényesítési képesség megerősítésére, magasabb szintre történő emelésére van szükség a stratégiai jelentőségű környezeti fenntarthatóság megőrzése és biztosítása érdekében.

A megyei önkormányzatok a fenti célok elérése érdekében kapcsolatrendszerük és kommunikációs eszközeik segítségével népszerűsítik a Nemzeti Klímavédelmi Szövetséget.

Allokált forráskeret 60 millió forint.

Győr-Moson-Sopron megye felzárkózási programsorozat:

Győr-Moson-Sopron megye felzárkózási programsorozat célja a

- ▶ felzárkózást ösztönző szektorközi párbeszéd támogatása, a - Helyi Esélyegyenlőségi Programok intézkedései megvalósulásának támogatása,
- ▶ Megyei Esélyteremtő Paktum keretében együttműködések generálása, támogatása
- ▶ roma felzárkózási programok támogatása (tanoda, biztos kezdet gyerekház, roma lányok korai iskolaelhagyásának megelőzése)
- ▶ a roma és a hátrányos helyzetű fiatalok szabadidős- és versenysporthoz való hozzáféréseinek fokozása, támogatása
- ▶ roma hagyományőrző- és kulturális kezdeményezések támogatása

Allokált forráskeret 60 millió forint.

Megyei identitás

A megye különböző településein **megyei identitást erősítő programok lebonyolítása**. A rendezvények fő eleme a megyei hagyományok bemutatása, szokások, hagyományok felelevenítése, a hazai könnyűzenei és népzenei előadók műsora. Az egésznapos rendezvények lehetőséget biztosítanak a helyi közösségek bemutatkozására, közös főzésre és szabadtéri népi játékok kipróbálására is.

A megyei identitás elterjesztésére előzetesen az alábbi programelemeket tervezzük megvalósítani.

- ▶ A rendezvényekhez kapcsolódóan településkerülő **kerékpáros közlekedésbiztonsági** program megvalósítása több településen. A

teljesítménytúra előtt játékos közlekedésbiztonsági vetélkedőn és bemutatón vehetnek részt a kerékpárosok. Valamennyi résztvevő részére láthatósági mellényt biztosítunk.

- ▶ **Edukációs előadások, tudományos kísérletek bemutatása** és interaktív játékok kipróbálása. Izgalmas kísérletekkel, tudományos játékokkal, interaktív kémiával és rengeteg más tudományos kalandozással tölthetnek el egy órát az Élmenyközpontba látogatók.
- ▶ A megyei értékekről szóló **kisfilmek** készítése, melyeket különböző médiumokon keresztül mutatunk be a megye lakosságának.
- ▶ A nyári időszakban diákok számára különféle **népismereti táborok** kerülnek megrendezésre, melyek a megyénk értékeinek megismerésére irányulnak. A felnőtt művészek számára **alkotótábor** szervezését tervezzük.
- ▶ A megye értékekhez kapcsolódóan **színházi előadások** kerülnek megtartásra: A színházi előadások a megye több településén is bemutatásra kerülnek.
- ▶ A megyei értékekre alapozva **vándorkiállítás** összeállítása történik, mely bemutatásra kerül a közösségi rendezvények kísérő rendezvényeként.

Allokált forráskeret 3.896 millió forint.

Magyar Közút Nonprofit Zrt. által koordinált keret

TOP PLUSZ 1.1.2 4 és 5 számjegyű utak fejlesztése

A megye a TOP Plusz 1.1.2 intézkedéshez kapcsolódó keret felhasználását tervezi a 4 és 5 számjegyű utak felújítására a Magyar Közút Nonprofit Zrt. prioritásai alapján. A projektek elsősorban a települési és térségi elérhetőséggel kapcsolatos problémák enyhítését szolgálják.

Allokált forráskeret 2.500 millió forint.

5. Településdifferenciálás és projektkiválasztás

A településdifferenciálás a projektkiválasztás olyan támogató eszköze, amelynek célja az előzetesen földrajzilag lehatárolt fejlesztési célterületekre vonatkozóan a különböző tématerületekhez tartozó kiírásokhoz kapcsolódó forráselosztás racionalizálását szolgálja. Elsődleges célja az, hogy a források azokat a településeket célozzák, amelyek esetében a megvalósuló fejlesztések egyaránt szolgálják az operatív programban lefektetett célokat, valamint a megye általános fejlesztési céljait. Bár eltérő logikai keretrendszert alkalmaz, a településdifferenciálás összekapcsolódik és együttműködik a projektkiválasztást támogató másik eszközzel, a területi kiválasztási kritériumok rendszerével.

5.1. Településdifferenciálási alapelvek a TOP Plusz intézkedésrendszer mentén

A megyében – az ERFA 11. cikkelye alapján besorolt három városi központot leszámítva – négy fejlesztési célterület került lehatárolásra. A fejlesztési célterületek mind településhálózati szempontból, mind pedig a társadalmi-gazdasági fejlettség állapota alapján eltérő képet mutatnak, azonban nem mondható el, hogy egy-egy célterület homogénnek tekinthető. Ennek megfelelően több célterület esetében is megjelennek a nagyvárosi agglomerációk övezetei, a mikrotérségi központok, az országhatár vagy megyehatár menti térségek, vagy éppen a specifikus turisztikai vonzerővel jellemezhető területek. Erre a belső heterogenitásra is reflektálnak a településdifferenciálási kritériumok, amennyiben bizonyos intézkedések esetében hasonló alapelvek jelennek meg a különböző fejlesztési célterületeknél.

A településdifferenciálás struktúráját a TOP Plusz intézkedésrendszere alapozza meg, a kritériumrendszer ezt a felosztást követi. Az adott TOP Plusz intézkedéshez vagy prioritástengelyhez kapcsolódó differenciálási szempontok a megjelölt földrajzi célterület sajátosságaihoz való legjobb illeszkedést szem előtt tartva kerültek meghatározásra. A településdifferenciálás során alkalmazott szempontoknak való megfelelés alapján a településeket leválogatva alakul ki az a lista, amely a kiírások során elsőbbséget élvező településeket tartalmazza. A települési rangsorok alapján a megye saját hatáskörben dönt arról, hogy a települési lista hány elemét veszi figyelembe a beérkezett pályázatok értékelésénél.

A TOP Plusz prioritásai alapján strukturált településdifferenciálási szempontok az alábbiakban kerülnek bemutatásra.

Helyi gazdaságfejlesztési infrastruktúra és szolgáltatások

A helyi gazdaságfejlesztés esetében a megye alapvetően két településcsoportra kíván koncentrálni. Az ipari parkok és inkubátorházak fejlesztése során elsősorban a városokat és mikrotérségi központokat célozza, míg a vidéki gazdaság üzleti infrastrukturális háttérének támogatása esetében azokat a településeket részesíti előnyben, amelyek esetében a helyi termelői piacok és agrárlogisztikai létesítmények kialakítása, fejlesztése térségi fejlesztő hatást gyakorolhat, illetve a közétkeztetést biztosító intézmények kapacitásbővítése indokolt. Az ipari parkok, iparterületek, inkubátorházak fejlesztése a meglévő létesítményekre, infrastruktúrára koncentrál.

Az intézkedésben elsődlegesen támogatásra kerülő települések:

	Településdifferenciálás szempont 1.	Településdifferenciálás szempont 2.	Településdifferenciálás szempont 3.
FT1	várostérségi gazdaságba integrálódott települések	beingázók magas aránya, magas foglalkoztatási potenciál	az élelmiszergazdasági beruházások potenciális céltelepülései
FT2	mikrotérségi központok	az ipari foglalkoztatás átlag feletti mértéke	
FT3	várostérségi gazdaságba integrálódott települések	mikrotérségi központok	
FT4	járásszékhely települések	meglévő ipari park	mikrotérségi központok

Helyi és térségi turizmusfejlesztés

A helyi és térségi turizmusfejlesztés elsősorban azokra a településekre koncentrál, amelyek jelentős látogató- és vendégforgalmat generálnak. Eltérő fejlesztési igénnyel rendelkeznek az épített és kulturális örökségen, illetve a természeti környezeten alapuló turisztikai vonzerővel rendelkező települések. A turisztikai fejlesztések elsődleges céljai közé tartozik a turisztikai attrakciókhoz kapcsolódó minőségi fejlesztéseken keresztül a foglalkoztatás bővítése, az attrakciók összekapcsolása a komplexitás érdekében, valamint a kiszolgáló infrastruktúra fejlesztése.

Az intézkedésben elsődlegesen támogatásra kerülő települések:

	Településdifferenciálás szempont 1.	Településdifferenciálás szempont 2.	Településdifferenciálás szempont 3.
FT1	Győr-Pannonhalma turisztikai térség települései	világörökséghez tartozó térség települései	vendégforgalom-generáló település
FT2	Sopron-Fertő turisztikai térség települései	világörökséghez tartozó térség települései	vendégforgalom-generáló település
FT3	Győr-Pannonhalma turisztikai térség települései	vendégforgalom-generáló település	
FT4	világörökséghez tartozó térség települései	vendégforgalom-generáló település	

Élhető települések

Helyi közlekedési infrastruktúra és szolgáltatások

A belterületi utak fejlesztése esetében az elsődleges cél a térségi központok felé történő ingázás körülményeinek javítása. A fejlesztések az önkormányzati tulajdonban lévő utakat érintik. Az elsődlegesen megcélzott települések alapvetően két kategóriába sorolhatók. egyrészt ide tartoznak azok a központok, amelyek jelentős beingázó forgalmat vonzanak – a munkahelyi ingázáson túl az oktatási és egészségügyi intézmények, valamint a kereskedelmi szolgáltatások igénybevételét is ideértve – valamint azok a kibocsátó települések, ahonnan jelentős mértékű a kiingázás.

Az intézkedésben elsődlegesen támogatásra kerülő települések:

	Településdifferenciálás szempont 1.	Településdifferenciálás szempont 2.	Településdifferenciálás szempont 3.
FT1	városok	magas foglalkoztatási potenciállal rendelkező települések	magas kiingázási aránnyal rendelkező települések
FT2	városok	magas foglalkoztatási potenciállal rendelkező települések	magas kiingázási aránnyal rendelkező települések
FT3	városok	magas foglalkoztatási potenciállal rendelkező települések	magas kiingázási aránnyal rendelkező települések

FT4	városok	magas foglalkoztatási potenciállal rendelkező települések	magas kiingázási aránnyal rendelkező települések
-----	---------	---	--

Települési környezetvédelmi infrastruktúra fejlesztése, csapadékvíz-gazdálkodás és elvezetés

Egy település „élhetővé” tételének egyik fontos feltétele a csapadékvíz elvezetés megoldása (ahol szükséges), illetve az ezekhez kapcsolódó infrastruktúra fejlesztése. Ezen kívül idetartozik az árvíz-belvíz problémáinak megoldása, és a közműhálózatok kiépítettsége, korszerűsítése is. A prioritáshoz kapcsolódó fejlesztések elsődleges célja a településeket érintő vízkárok elhárítására, kezelésére való képesség javítása. A megye településeinek jelentős hányada érintett a probléma által, de közülük is elsősorban azok a kisebb, községi jogállású települések, ahol a csapadékvíz-kezeléssel kapcsolatos fejlesztések, beavatkozások elmaradtak, illetve elégtelenek.

Az intézkedésben elsődlegesen támogatásra kerülő települések:

	Településdifferenciálás szempont 1.	Településdifferenciálás szempont 2.	Településdifferenciálás szempont 3.
FT1	Hátrányos, periferikus helyzetű települések	5000 fő alatti települések	
FT2	Hátrányos, periferikus helyzetű települések		
FT3	5000 fő alatti települések		
FT4	Hátrányos, periferikus helyzetű települések	5000 fő alatti települések	

Helyi közösségi és kulturális, helyi sport és szabadidős terek és szolgáltatások

A megye kiemelt figyelmet fordít a helyi közösségi aktivitás fejlesztésére, amely többek között a közösségi kohézió erősítését, az egészséges életmód előmozdítását és mindezeket keresztül a szubjektív életminőség javulását eredményezheti. Ennek érdekében a prioritáshoz kapcsolódóan a szükséges infrastruktúra (közösségi terek, sportlétesítmények, művelődési házak, egyéb kulturális intézmények) fejlesztése, a hagyományok, helyi értékek megőrzésének segítése a cél.

Az intézkedésben elsődlegesen támogatásra kerülő települések:

	Településdifferenciálás szempont 1.	Településdifferenciálás szempont 2.	Településdifferenciálás szempont 3.
FT1	a célterület községei		
FT2	a célterület községei		
FT3	a célterület községei		
FT4	a célterület községei		

Önkormányzati középületek energetikai korszerűsítése

Az energetikai korszerűsítések elsődleges célja, hogy egyrészt elősegítsék a települések energiahatékonyságra, illetve a szén-dioxid kibocsátás csökkentésére való törekvését, valamint a gazdaságosabb településüzemeltetést. A fejlesztések az önkormányzati tulajdonban lévő épületeket, ingatlanokat, infrastrukturális létesítményeket célozzák, az energiahatékonyság, illetve a megújuló energiaforrások arányának növelésével. A beavatkozások során előnyt élveznek a térségi központok, illetve azok a települések, amelyek rendelkeznek SECAP tervvel.

Az intézkedésben elsődlegesen támogatásra kerülő települések:

	Településdifferenciálás szempont 1.	Településdifferenciálás szempont 2.	Településdifferenciálás szempont 3.
FT1	városok	SECAP tervvel rendelkező községek	
FT2	városok	SECAP tervvel rendelkező községek	
FT3	városok	SECAP tervvel rendelkező községek	
FT4	városok	SECAP tervvel rendelkező községek	

Gyermeknevelést támogató humán infrastruktúra fejlesztése

A prioritás alapvetően a bölcsődei és óvodai fejlesztéseket tartalmazza. A kedvezményezett települések meghatározása két eltérő alapelvre támaszkodik. A nagyobb települések – elsősorban a városok – esetében a racionalizálás és az optimalizáció érvényesítendő, amely a meglévő feladatellátási helyekre vonatkozik. Cél ezek esetében az elérhetőség javítása, illetve ahol szükséges, a kapacitásbővítés. A kisebb települések esetében a szolgáltatási hiányok kiküszöbölése az elsődleges cél mind az óvodai, mind a bölcsődei ellátás tekintetében. Kiemelten fontosak ezek a fejlesztések a növekvő népességű, dinamizálódó korszerkezetű agglomerációs településeken.

Az intézkedésben elsődlegesen támogatásra kerülő települések:

	Településdifferenciálás szempont 1.	Településdifferenciálás szempont 2.	Településdifferenciálás szempont 3.
FT1	városok	győri agglomeráció települései	bölcsőde nincs és 0-6 éves kor közötti népesség (fő) min. 40 fő
FT2	városok	soproni agglomeráció települései	bölcsőde nincs és 0-6 éves kor közötti népesség (fő) min. 40 fő
FT3	városok	győri agglomeráció települései	bölcsőde nincs és 0-6 éves kor közötti népesség (fő) min. 40 fő
FT4	városok	győri agglomeráció települései	bölcsőde nincs és 0-6 éves kor közötti népesség (fő) min. 40 fő

Helyi egészségügyi és szociális infrastruktúra fejlesztése

A prioritás célja egyrészt az egészségügyi és szociális szolgáltatások színvonalának fejlesztése, másrészt pedig az elérhetőség javítása az infrastruktúra-fejlesztésen, illetve az eszközbeszerzésen keresztül. A fejlesztések támogatják a megye céljait a társadalmi leszakadás mérséklése, illetve a fogyatékkal élő és veszélyeztetett csoportokról való gondoskodás irányában. A fejlesztési szemlélet fontos eleme a komplexitás, illetve az ellátóközpontokra való építés, ennek megfelelően a kedvezményezett települések kijelölése során előnyt élveznek a térségi, mikrotérségi központok, amelyek az ellátások széles körének biztosítására alkalmasak.

Az intézkedésben elsődlegesen támogatásra kerülő települések:

	Településdifferenciálás szempont 1.	Településdifferenciálás szempont 2.	Településdifferenciálás szempont 3.
FT1	járási központok	mikrotérségi központok	
FT2	járási központok	mikrotérségi központok	
FT3	járási központok	mikrotérségi központok	
FT4	járási központok	mikrotérségi központok	

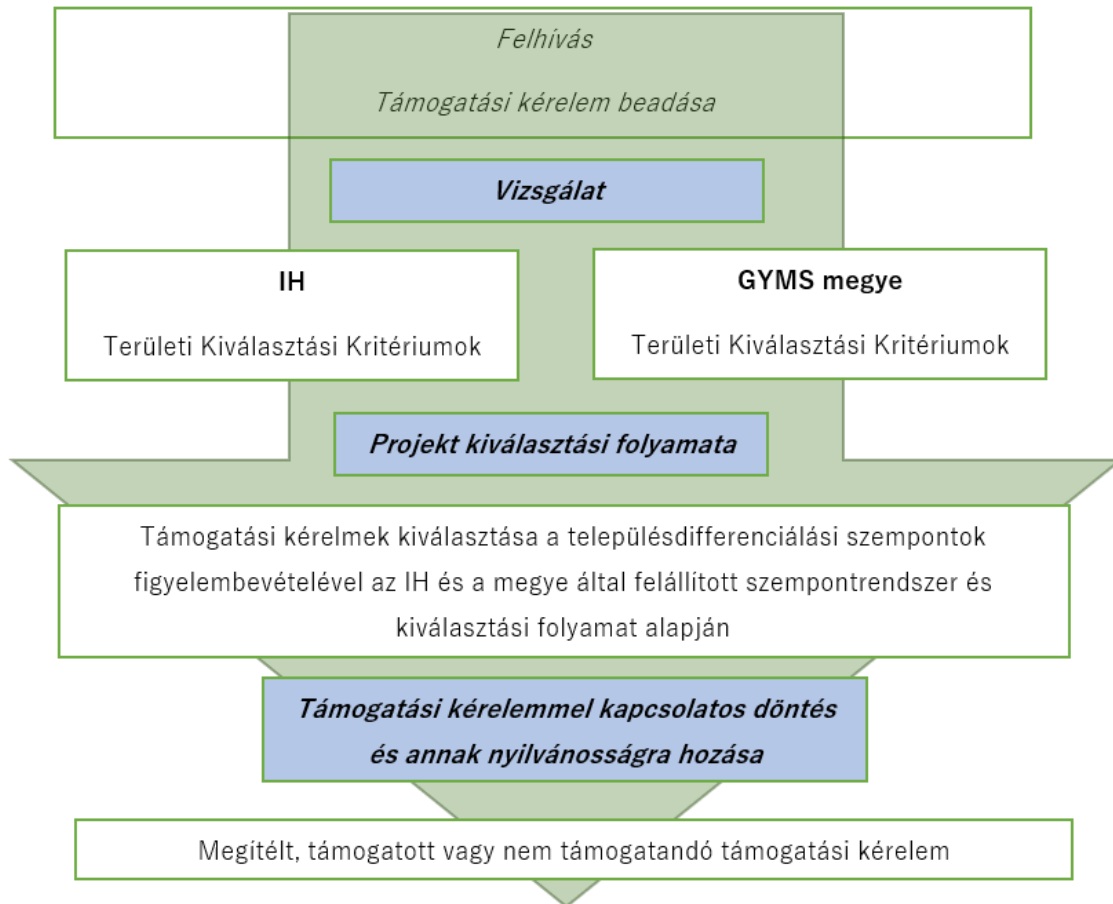
6. A Területi Kiválasztási Kritérium Rendszer

6.1. A megyei döntéshozatal rendszere, folyamata

A 2021-2027 közötti Európai Unió költségvetési ciklusban a Területi és Településfejlesztési Operatív Program Plusz megvalósítása a korábbiakhoz hasonlóan **területi kiválasztási eljárásrend** szerint történik. Az eljárásrend során a támogatási kérelmek elbírálása – a jogszabályi-formai megfelelést követően – előre meghatározott kritériumok alapján történik. E kritériumok egyik részét az **Irányító Hatóság** (továbbiakban IH) által meghatározott kötelező kritériumok adják, a másik részt **a megye saját területi kiválasztási kritériumai**.

A kritériumok **a megye értékválasztását** tükrözik, amelyeket elsősorban iránymutatónak tart a források felhasználásában. A felhívásonkénti értékelési szempontok ezekből kerülnek levezetésre, részletezésre és súlyozásra, a felhívások területspecifikus mellékleteiben pedig földrajzi célterületenként és forrásfelhasználási módonként egyesével kerülnek ismertetésre. Az egyes támogatási kérelmek **e szempontok mentén kaphatnak többletpontokat az értékelés során**, ezáltal dől el a kérelmek **támogathatósági sorrendje**. A területspecifikus kritériumoknak minden egyes felhívás esetében ezt, a tématerület szempontjából preferált, konkrét településkört szükséges előnyben részesíteniük. Mindez tehát azt jelenti, hogy a TOP Plusz különböző tématerületei esetében **eltérhetnek az kiválasztási értékelési szempontok**.

E kritériumok minden egyes felhívás kapcsán felhívás-specifikus értékelési szempontokká kerülnek átalakításra, amelyek minden felhívásban megjelennek, de minden esetben az **adott témára igazítva**, átfogalmazva, konkretizálva. A megyének javaslattevési véleményezési joga van a projektfelhívásokat illetően, ahol ezekre a területspecifikus értékelési szempontokra, azok súlyozására vonatkozóan a megye tehet javaslatot, az IH iránymutatásai alapján.

6.2.A döntéshozatal folyamata

A **256/2021. (V.18.) kormányrendelet** felhatalmazása alapján a Győr-Moson-Sopron Megyei Önkormányzat, mint területi szereplő tevékenysége kiterjed az **alábbi feladatokra:**

- a) az általa elfogadott területfejlesztési koncepció és program alapján, az abban megfogalmazott célokkal összhangban kidolgozza és végrehajtja az integrált területi programot,
- b) kidolgozza az integrált területi programszintű kiválasztási kritériumokat, figyelembe véve a programban és az e rendeletben meghatározott horizontális követelményeket,
- c) véleményezi a területi kiválasztási eljárásrendben meghirdetésre kerülő felhívás tervezetét, és meghatározza a területi értékelési szempontokat,
- d) részt vesz a döntés-előkészítő bizottság ülésén, vagy az e rendeletben meghatározott esetben a területi jellegű értékelési szempontokat értékeli és az irányító hatóság elé terjeszti,

- e) adatot szolgáltat az irányító hatóság részére az éves fejlesztési keret összeállításához,
- f) végrehajtja az integrált területi programot, amelynek keretében a monitoring feladatainak ellátása céljából a kedvezményezettől és az irányító hatóságtól a támogatott projektekkel összefüggésben adatszolgáltatást kérhet, részt vehet a projektfejlesztésben.

Területi Program esetén **területi kiválasztási eljárásrendet** kell meghatározni.

Ha a területi kiválasztási eljárásrenddel érintett felhívásra nem kizárólag a területi szereplő, vagy az általa vezetett konzorcium nyújthat be támogatási kérelmet, a **standard kiválasztási eljárásrendre vonatkozó szabályokat** kell alkalmazni.

Ebben az esetben **az irányító hatóság döntés-előkészítő bizottságot (DeB) hív össze** a támogatási döntés megalapozása érdekében. Csak az a támogatási kérelem **támogatható, melyet a Győr-Moson-Sopron Megyei Önkormányzat képviselője is támogatásra javasolt**, aki a döntés-előkészítő bizottságban Győr-Moson-Sopron Megye Közgyűlésének határozatában hozott döntési javaslatot képviseli.

A döntés-előkészítési bizottság az irányító hatóság és a Győr-Moson-Sopron Megyei Önkormányzat által delegált egy-egy tagból áll.

Az irányítóhatóság felkérésére **tagot delegál** a döntés-előkészítő bizottságba az a **gazdaságfejlesztési zóna komplex fejlesztéséért felelős kormánybiztos**, akinek a feladatkörébe tartozó zónát a támogatási döntés érintené.

6.3. Az Irányító Hatóság által meghatározott területi kiválasztási rendszer kritériumai

Az Irányító Hatóság elsősorban az alábbi kritériumok mentén vizsgálja a támogatási kérelmeket:

Sorsz.	Kritérium megnevezése	Tartalmi magyarázat
1.	Illeszkedés a TOP Plusz céljaihoz	A kiválasztási kritérium a TOP Plusz valamely konkrét céljához/céljaihoz, és az abból levezetett felhívás céljaihoz való szoros illeszkedést és kapcsolódást vizsgálja.

2.	Szakmai indokoltság, megalapozottság	<p>A kiválasztási kritérium legfőbb funkciója a beavatkozás indokoltságának vizsgálata. Ehhez a szakmai alátámasztás, indoklás és/vagy kellő kidolgozottságú helyzetelemzés, igényfelmérés értékelése szükséges.</p> <p>A legtöbb felhívás esetében lehetőség van a részletes projektterv támogató döntés utáni kidolgozására, azonban a benyújtott információknak elegendőnek kell lennie ahhoz, hogy az indokoltság, szükségesség vizsgálható legyen.</p> <p>Vizsgálatra és ellenőrzésre kerül a projekt indikátorokhoz és egyéb szakmai mutatókhoz való hozzájárulása.</p> <p>A megalapozottság keretében vizsgálhatóak a felhívások egyedi, alapvető szakmai-műszaki elvárásainak való megfelelések.</p>
3.	Fenntarthatóság, horizontális szempontok	<p>A fenntarthatóság kiválasztási kritériumának célja, hogy a megvalósíthatóságon túl a későbbi működtetés feltételeit vizsgálja, kitérve különösen a műszaki, szakmai, társadalmi és pénzügyi dimenziókra is.</p> <p>A kritérium alatt kerülnek vizsgálatra az adott felhívás kapcsán releváns horizontális elvárások teljesítéséhez szükséges vállalkozások, nyilatkozatok. Ennek keretében a kiválasztási kritérium a fejlesztés azon aspektusát is vizsgálja, hogy az semmilyen módon ne legyen kirekesztő egyetlen társadalmi csoport számára sem.</p>
4.	Költségvetés	<p>A kiválasztási kritérium egyrészt vizsgálja a felhívásokban meghatározott fajlagos költségeknek való megfelelést (amennyiben releváns), valamint az általános és szakmai belső arányok betartását. Továbbá ezen fő szempont alatt kerül vizsgálatra, hogy az egyes tevékenységek megfelelően kerültek-e az egyes állami támogatási kategóriák szerinti besorolásra (amennyiben releváns), ill. az egyszerűsített költségelszámolási szabályok megfelelően alkalmazásra kerültek.</p>

6.4. Győr-Moson-Sopron megye által alkalmazott Területi Kiválasztási Kritériumok

Győr-Moson-Sopron megye az alábbi saját **Területi Kiválasztási Rendszer** kritériumokat kívánja figyelembe venni és elfogadásra előterjeszteni a Monitoring Bizottság felé.

Sorsz.	Kritérium megnevezése	Tartalmi magyarázat
1.	Hozzájárulás a megyei területfejlesztési program prioritásaihoz	A kiválasztás kritériuma, a megye területfejlesztési programjához és az adott témában megjelenített indikátorokhoz való hozzájárulás. A kritérium célja, hogy a beérkezett pályázatok esetében megvizsgálja, hogy mennyiben járulnak hozzá a területfejlesztési program prioritásainak – illetve az azokban megfogalmazott célkitűzések- megvalósulásához. Fontos továbbá, hogy a megvalósítandó projekt komplex hatást eredményezzen, minél több területi célhoz járuljon hozzá, illetve figyelembe vegye a térségi kooperáció lehetőségeit.
3.	Népességmegtartó képesség erősítése, élhető település kialakítása	A népességmegtartó képesség erősítése elsősorban azon települések esetében kiemelt jelentőségű, amelyek a helyben elérhető és igénybe vehető szolgáltatások tekintetében komoly hiányosságokat mutatnak. Ezek a problémák a kis mértékű helyi foglalkoztatási potenciállal együtt generálják és fenntartják a kedvezőtlen demográfiai folyamatokat (elvándorlás, elöregedés). A megfelelő minőségű közösségi és egyéb szolgáltatások hozzáférhetősége, valamint a vonzó települési környezet képes lassítani, esetlegesen megfordítani ezeket a folyamatokat.
4.	Területi egyenlőtlenségek csökkentése	A helyzetfeltárásból megmutatkozik, hogy eltérő adottságú (prosperáló, stagnáló és perifériális helyzetben lévő) térségek azonosíthatók a megye területén. A stagnáló, periferizálódó térségekben olyan innovatív, a belső erőforrásokat mobilizálni képes fejlesztéseknek kell megvalósulniuk, amelyek egyrészt képesek a mikrotérségi központok funkcionális hiányosságainak kompenzálására, másrészt pedig a városhiányos térségekben található kistelepülések esetében a megyei fejlődési tengelyekkel való integráció elősegítésére.
5.	Társadalmi kohézió erősítése	A kritérium az aktív helyi közösségfejlesztést, helyi identitás mélyítését, valamint a társadalmi egyenlőtlenségek mérséklését is célozza. Elsősorban az ezeket a célokat szolgáló helyi szolgáltatások hiányosságainak pótlása, illetve az aktív helyi közösségek működésének feltételeit támogató környezet kialakítása áll a középpontban.

6.5.A TOP Plusz intézkedéseinek és a Területi Kiválasztási Kritériumaink összefüggése

A Területi Kiválasztási Kritérium és a TOP PLUSZ intézkedések kapcsolódását a **3. sz. melléklet** tartalmazza.

TKR Kritérium megnevezése (megyei)	1.1. Helyi gazdaságfejlesztés			1.2 Településfejlesztés, települési szolgáltatások			2.1 Klímabarát megye	3.1 Megyei és térségi fejlesztések		3.3 Helyi és térségi közszolgáltatások	
	1.1.1 Helyi gazdaságfejlesztés	1.1.2 4 és 5 számjegyű utak fejlesztése	1.1.3 Helyi és térségi turizmusfejlesztés	1.2.1 Élhető települések	1.2.2 Szociális célú városrehabilitáció (ERFA)	1.2.3 Belterületi utak fejlesztése	2.1.1 Önkormányzati épületek energetikai korszerűsítése, energiaközösségek	3.1.2 Szociális célú városrehabilitáció	3.1.3 Helyi humán fejlesztések	3.3.1 Gyermeknevelést támogató humán infrastruktúra fejlesztése	3.3.2 Helyi egészségügyi és szociális infrastruktúra fejlesztése
Hozzájárulás a megyei területfejlesztési program prioritásaihoz	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Népességmegtartó képesség erősítése, élhető település kialakítása			X	X	X			X	X	X	X
Területi egyenlőtlenségek csökkentése	X	X					X	X	X	X	X
Társadalmi kohézió erősítése				X	X			X	X	X	X

7. Az ITP 2021-27 monitoringja és indikátorvállalásai

TOP Plusz prioritás	Kimeneti indikátor neve	Mértékegység	TOP Plusz célérték (2027)	IH által javasolt célérték (2027)
1. Versenyképes megye	RCO01 - Támogatott vállalkozások (mikro-, kis-, közép- és nagyvállalkozások szerinti bontásban)	db	944,00	13,00
	RCO46 - A TEN-T úthálózaton kívüli rekonstruált vagy korszerűsített utak hossza (4-5 számjegyű)	km	442,41	7,50
	RCO77 - Támogatott kulturális és idegenforgalmi helyek száma	db	329,00	6,00
	RCO 26 - Az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás érdekében újonnan épített vagy korszerűsített zöld infrastruktúra (ha)	ha	65,20	18,18
	RCR 35 - Árvízvédelmi intézkedések előnyeiből részesülő lakosság (fő)	fő	168 968,00	25 000,00
	RCO58 - Támogatott kerékpár-infrastruktúra (km)	km	669,72	112,65
	RCO65 - Az új vagy korszerűsített szociális lakások kapacitása (személyek)	fő	540,00	0,00
	RCO46 - A TEN-T úthálózaton kívüli rekonstruált vagy korszerűsített utak hossza (Belterületi utak)	km	290,69	12,09
	RCO74 - Az integrált területfejlesztési stratégiák projektjei által érintett lakosság (fő)	fő		
	RCO75 - Támogatott integrált területfejlesztési stratégiák (db)	db		
	Eredményt keresünk még. Várhatóan: RCR52 - Zöld területek kialakítására, szociális lakásokra, gazdasági vagy egyéb célokra rehabilitált földterület (ha)			
2. Klímabarát megye	RCR 29 - Becsült ÜHG-kibocsátás (CO2t/év)	CO2t/év	25 056,26	1 074,42
	RCO19 - Javított energetikai teljesítménnyel rendelkező középületek (m2)	m2	274 739,68	11 780,91
	RCR 29 - Becsült ÜHG-kibocsátás (CO2t/év) (fenntartható városfejlesztés)	CO2t/év	14 330,27	579,05
	RCO19 - Javított energetikai teljesítménnyel rendelkező középületek (m2) (fenntartható városfejlesztés)	m2	157 130,16	6 349,21
3. Gondoskodó megye	Munkanélküli és inaktív résztvevők CO01 + CO03 - (kb. a korábbi PO25) <i>TOTAL NUMBER OF PARTICIPANTS indikátor része</i>	fő	54 686,00	2 505,00
	OP specifikus a korábbi alapján: Társadalmi akciókban résztvevők száma (szociális városrehabilitáció)	fő	61 254,00	0,00
	OP specifikus a korábbi alapján: Társadalmi akciókban résztvevők száma (egyéb ESZA projektek)	fő	1 501 456,00	70 039,00
	OP specifikus kimeneti: Megvalósított programok száma tagállami kimeneti indikátort javasoljuk.	fő		
	RCO66 - Az új vagy korszerűsített gyermekgondozási létesítmények férőhely kapacitása (személyek)	db	5 480,00	506,00
	RCO67 - Az új vagy korszerűsített oktatási létesítmények férőhely kapacitása (személyek)	db	14 683,00	2 167,00
<i>Az alkalmazott indikátor és célérték módszertan egyeztetés alatt áll, később kerülnek megadásra további indikátorok.(RCR73 vagy RCO69 lesz.)</i>				

